

Hind 15 senti.

Näituse külastajaile Tallinnas peetava

9. Eesti Näitus-Messi puhul

1—10. septembrini

Ajaviite ja Mälestuse Album

*Tervist hoopab
Saku õllest!*

Kallide välismaa mineraalvete asemel tarvitage
kodumaal valmistatud samaväärtuslikku
kunstlikku mineraalvett!

Wildungen Helenenquelle
 Karlsbader Mühlbrunnen
 Kissingen Rakoczy
 Emser Kränchen
 Vichy Celestins
 Fachingen
 Borshom
 j. n. e.

Karastavad joogid!

Limonad, Selters, Sidroni-Soda, Sekt, Puuviljajook jne. jne.

FIRMA **SCHEIBE**

Tallinn, S. Tartu mnt. 14. Kõnetr. 304-93.

LUX

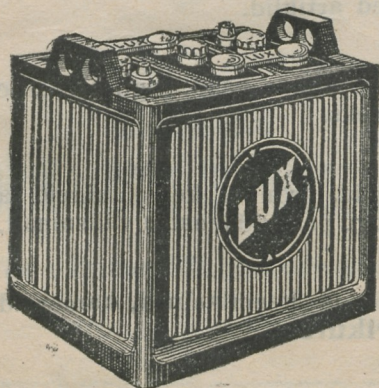
Taskulambi-, anood-
 batareid ja igasugu
 elemendid.

Radio-
 Auto- } **akud**

Statsioonijaamade aku-
 molaatorite sissesead-
 mine.

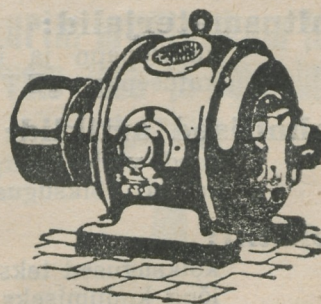
**Akumolaatori- ja
 elemenditehas**

ALEKSANDER MÜHLVERK Jaama t. 8
 Tel 306-67.

ELEKTROTEHNIKA BÜROO
V. ENGEL

Tallinn, Pikk 39, telef. 444-53.

Elektromootorid

” armatuurid
 ” keedunõud
 ” lambid j. n. e.

Elektrivalgustuse ja -jõu
 sisseseade - tööd.

AKTSIASELTS

O. KILGAS

VABRIK: TALLINN, VOLTA 3.

VALMISTAB:

KLEIDI-, MANTLI, COMPLT-, VOODRI-, PESU- JA TRÜKITUD RIIDEID, SUKKI, COTTON-SUKKI, SOKKE, PITSE, PAELU, TRIKOOD, SPORDI- ja UJUMISKOSTÜÜME JNE.

1933. A. TARTU NÄITUSEL KÕRGEMATE AUHINDADEGA KROONITUD:

1) TARTU LINNA AUDIPLOM; 2) T. E. P. S. KÕRGEM AUHIND.

PALUME KÜLASTADA MEIE VÄLJAPANEKUT IX EESTI NÄITUS-MESSIL

EESTI TÖÖSTUSTARVETE A.-S.

Tallinn, V. Karja 1. Tel. 426-72, 426-73 ja 426-74.

Ehitusmaterjalid:

katusepapp ja isoleerpapp omast vabrikust, tõrvavaba katusepapp „ETASIT“, „TENAX“ külmiim j. n. e.

Tehnilised artiklid:

saed, viilid, smirgelkäiad, veorihmad, masinad ja aparadid, samuti kõiksugused tehnilised artiklid.

Tekstiil:

kõiksugused tekstiilmasinad ja nende osad, inglise villane lõng kudumiseks ja ketramiseks.

Gaafika ja paber:

litograafia ja tipograafia värvid, pronksi, keemiaaineid ja kõik litograafia tarbed, kõiksugu paberid laost ja välismaalt.

Foto-tarbed:

plaadid, filmid jne., paberid ja keemiaained, kameraid parematest inglise vabrikutest.

ELEKTROTEHNILINE TÖÖSTUS EDUARD HANSUM

Tallinn, Viru tän. 14, telef. 447-83.

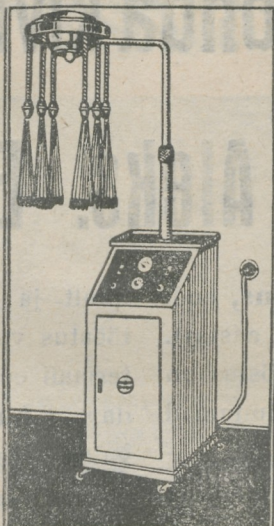
*

Elektrijõu ja -valgustuse-
seaded.

Igasuguste elektrimasin-
ate ja aparaatide
korrastus ja uuendus.

Asjatundjate saatmine
kutse peale.

*

*

Elektri aurulokkapaaraa-
tide (kõrgem kvaliteet)
kuivatajate (üksikud
ja tsentraal-) ja nende
osade valmistus ja
üllesseadmine juukse-
tööstustes.

Eelarved ja nõuanne ta-
suta.

*

Tööstuses hääd abinõud ja tööstusmasinad ning vilunud tööjõud,
mis tagavad kõige täpsemaid ja kiiremaid töötulemusi mõõdukate
hindadega.

Pildiraamimise ja klaasimise
töökoda

„ENERGIA“

Tallinn, S. Tartu mnt. 17.

Valmistab ja soovitab

igasuguseid
pildiraame ja- klaase.

Töö asjatundlik ja korralik.

Hinnad soodsad.

Suurim ja täielikum foto-
tarvete ladu ja fotolabora-
toorium

AUG. TANSIER

Telef. 430-98.

TALLINNAS,
VENE 7.

Mõnda kivitööstusest

Kivitööstus Aleks. Ed. Jürgens

Firma **Aleks. Ed. Jürgens**, end. Casperson, töötab juba 1851. aastast. Pika tegevuseaja jooksul tööstus on valinud enda teenistusse vilunudad kiviraiujad, saagijad, poleerijad, graveerijad, joonistajad, kunstnikud ja arhitektid.

Materjalide valikus on tööstusel aasta otsa rikkalik ladu igat värvi **Rootsi, Soome ja kodumaa graniiti**. Igal ajal on saadaval **marmortahvlid** soovitud suuruses ja värvis. Laos on alati **Itaalia Carrara — marmorit** hauatahvliteks ja elektrotehnilisteks otstarveteks ja **Belgia marmorit** siltideks, kirjut ja musta marmorit igasugu luksus- asjadeks, nagu **kirjutuslaua garnituuriks** jne.

Tööstus töötab elektrijõul ning on varustatud 5 moodsa poleerimis- masinaga, kahe suure saekaatriga, ühe kivikreissae, ameerika õhukompres- sori ja hulga teiste masinatega. Selle tõttu on võimalus igat mälestus- marki ja kõiki muid tellimisi korra-

likult ja kiirelt täita. Sellejuures tööstus vastutab töö puhtuse ja ma- terjaali eest. Pärjadena hauale pan- davaid **hauatahvlid** tööstus võib valmistada 24 tunni jooksul. Laost on alati saadaval valmis **risti mä- lestusmärgid, ristid, mälestus- sambad** igasuguses suuruses ja hinnas.

Ostjaskonna jaoks on firmal vaa- tamiseks ja tutvumiseks igasugu- seid **seada ala käsitavaid raama- tuid, üle 17.000 pildi, ülesvõtte ja joonistuse**, mida alatasa täien- datakse.

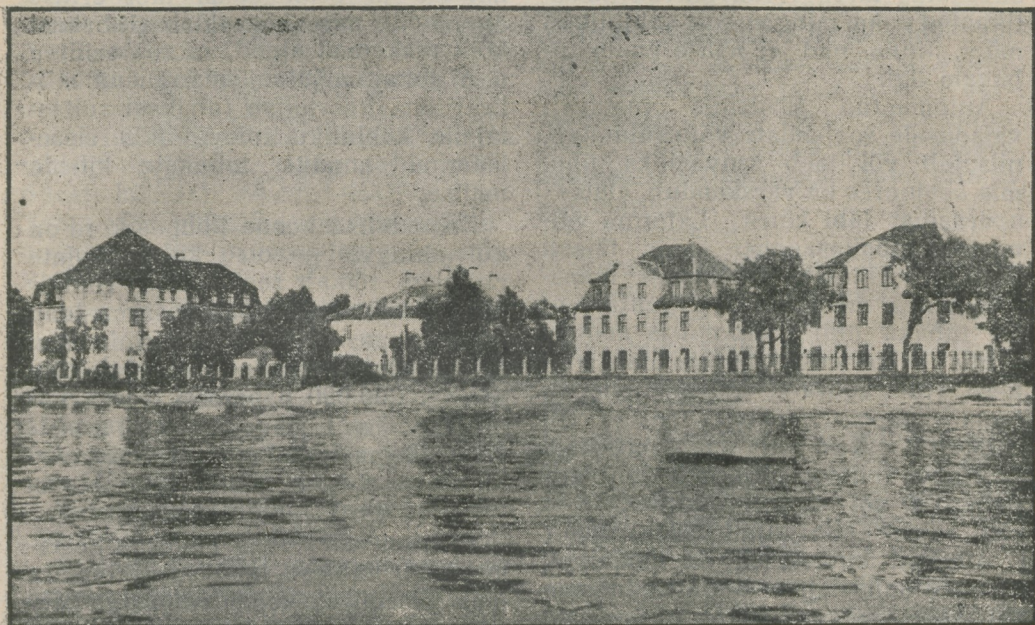
Meie tööstuse soliidisusest annab parima tunnistuse meie lai ostjas- kond ja see **lõputa arv mälestus- märke**, mis meie poolt igal aastal püstitatakse Tallinnas, provintsi lin- nades ja maal.

Tööstuse ja ta toodete tutvune- mine ei kohusta kedagi ostmisele.

Tööstus asub Tallinnas, Kaup- mehe t. 7.

Tehnika edusammud Eesti tubakatööstuses.

**Laferme valmistab päevas üle 2 miljoni kvaliteet-
paberossi.**

Tehnika võidukäiku kasutada kõigi suitsetajate hüveks — selle juhtlause on seadnud endale Eesti suurim tubakatehas Laferme, kelle peaeesmärgiks on tarvitajaid varustada kõigiti nende maitsele vastavate paberossi- ja sigaretisortidega.

Teatavasti esimese paberossi valmistamisest maailmas kuni praegusaja moodsa tubakatööstuseni on viinud pikk arenemistee. Mõni aastakümment tagasi töötati tubakavabrikutes veel käsitsi, kuid nüüd tehakse kõik — tubak lõigatakse, segatakse, topitakse kestadesse ja pakitakse — ainult masinatega. Seetõttu on paberossid muutunud odavamaks, kuid — mis kõige tähtsam — paranenud on nende headus ja välimus. Valmistusviiside edenemine tõstab paberosside kvaliteeti. Sellele asjaolule on meil pannud erilise rõhu kogu Eestis tuntud tubakatehas Laferme, kes moodstate sisseseadete abil alatasa tõstab oma toodangu kvaliteeti.

Idamaade lehttubaka võluv aroom

on tingitud tubaka kodumaa kliimast ja oleneb seejuures suurimal määral ka kliimast, milles tubak töötatakse ümber. Makedoonia kõrvetav päike ja Egiptuse ideaalne kliima annavad tubakasaadustele nende sisemise väärtuse, mis teeb paberosside ja sigarettide suitsetamise täielikuks nautinguks. Meie põhjamaaline kliima pole sugugi soodus tubaka ümber-
töötamiseks. Tubaka headusele avaldavad siin kahjulikku mõju meie ilmastikuolud — niiske ja kuiva, sooja ja külma õhu kiire ning sageli järsk vaheldavus. Talveti soojendatakse tubakatehaste ruume tavalise keskkütte abil, kuid suvel on tehaste ruumide õhk täiesti vastav välistele ilmastikuoludele. Liig kuiva ilmaga rebenevad tubakalehed, kuna aga ruumide kütmine keskkütte abil kaotab jällegi tubaka ülihea aroomi.

Meie ebasobivad ilmastikuolud on Laferme kaotanud oma tubakatehastest kunstliku ilmastiku abil. Ta varustas oma tubakatehase läinud

aastal patenteeritud õhureguleerimise seadeldisega, luues selle abil oma ruumides Egiptuse kliimale sarnaneva ilmastiku. Automaatselt töötav seadeldis reguleerib tehase ruumes õhu temperatuuri, niiskuse- ja hapnikusisaldavuse ning õhuvaheldavuse püsivalt ühetaoliseks. Tubakale ei avalda enam välised — päeva ja öö, suve ning talve — vahelduvad ilmastikuolud enam mingisugust kahjulikku mõju, kuna nad ei pääse enam tubakale ligi.

Automaatne seadeldis vastavalt vajadusele soojendab või külmutab, niisutab või teeb kuivemaks õhu, mis seejuures ka värskendub, alatastaparaadist läbi käies. Laferme valmistab tubakasaadusi seega täiesti Egiptuse kliimale vastavates ilmastikuoludes, mis säilitavad puhtal kujul tubaka ülihea aroomi ja maitse.

Mis oleks suitsetaja elu ilma väikese truu sõbrata, kelleks talle on tema maitsele vastav pabeross või sigarett? Kas on aga suitsetaja mõelnud sellele, kuidas valmib see pabeross või sigarett, millest ta ei saa vahest olla tundi aegagi ilma?

Alatiseid katsetused on näidanud, et meie suitsetajad eelistavad idamaa tubakaid vastavalt lääne-eurooplaste maitsele. Kohale saadetud asjatundjate kaudu ostab Laferme endale tubakaid kaugetelt idamaadelt. Tubak seisab alatise kontrolli ja hoolitsuse all tema aroomi ja maitse säilitamiseks. Pikal laevateekonnal Tallinna vajab iga tubakapall isesugust, ent puhtuse ja ettevaatlikkuse suhtes siiski ühtlast käitumist.

Laevalt paigutatakse toortubak ettevaatlikult ladudesse, mis seisavad alatise kohalviibivate tolliametnike valve all ja on tulvil tubakat — tubakapallide virnad ulatuvad laeni, sest iga paberossisordi segu peab olema vähemalt üheks aastaks ettevarustatud temasse segatavate tubakasortidega.

Ladudest rändab tubak sorteerimiskamari liftide ja vagonettide abil. Kindlate, eriteadlastelt koostatud retseptide järgi valmistatakse pärast sorteerimist segud. Tarvitusel on

mitmedkümmend tubakasordid, sest iga paberossisort valmistatakse segust, kuhu on segatud kümme sorti tubakat. Segude loomiseks ja proovimiseks on vabrikul eriline laboratoorium ja tubakamuuseum. Pärast vastavat seismist, mille kestes segu kujuneb ühetaoliseks nii aroomilt kui maitsest, läheb tubak lõikamismasinatesse ja sealt edasi läbi erilise aparaadi, mis kõrvaldab tubakast kõik raskemad ained, ja siis erilise n.-n. tolmuimejasse, mis pneumaatilisel teel kõrvaldab tubakast suitsetajaile kahjuliku tolmu, mille sissejäämine annaks tubakale kibeda maitse.

Kogu tehasehoone kolmas kord on kui lehingväli — otse kuulipildujate raginaga töötab seal mitmes ruumis korralikus rivis 23 paberossimasinat, 14 kestimasinat ja üks sigaretimasin. Kõige kiirem masin valmistab tööpäevas 200.000 paberossi, seega minutis 420 või sekundis 7 paberossi! Kõik 23 masinat kokku valmistavad tööpäeva kestes täiel koormatusel töötades üle 2 miljoni paberossi.

Kiiruses võistlevad nendega kestimasinaid, millest igaüks, vaatamata oma keerulisele tööle, valmistab päevas 80.000—100.000 kesta. Nende „kuningas“ — kiirmasin — valmistab päevas 250.000—290.000 kesta! On masinaid, mis automaatselt laadivad ka paberossid karpidesse.

Laferme litograafia valmistab kõik oma tubakatehasele vajalised trükited ja etiketid. Masinaid undavad seal ja samuti karbitööstuses, kus valmivad paberossikarbid kuhjadena.

Pikk on tubaka teekond tema kodumaalt meie suitsetajani, kelle suhu ta jõuab nauditava kvaliteetpaberossi või sigareti näol Eesti moodsaima tubakatehase *Laferme* kaudu.

Lõpuks võiks veel suitsetajaile olla huvitav teada, et tubakasaaduste müügihinnast läheb riigile 72% aktsiisi ja tolli näol, kaupmehele 10% ja ainult 18% vabrikule, kes sellele vaatamata annab suitsetajaile selle vähese eest kõige paremaid kvaliteet- saadusi.

Murdja inimeses.

I.

Arno Vaarik käis tehnikumis. Pidi õppima hoolega, sest edasijõudmisest olenes täiel määral tema tulevik. Kuid sest ajast peale, kui Arno armus Klaara Laagusesse, oli temal õppimise võime nagu ära lõigatud. Käis küll järjekindlalt loengutel, tuupis raamatuist, püüdis panna tähele näiteid, meelepidada juhatusi, kuid midagi ei jäänud mällu, kõik läks ühest kõrvast sisse, teisest välja. Tema ajus polnud enam ritumi ülesannete arutlusile, teda oli täielikult vallanud Klaara.

Ja ometi midagi iseäralist selles Klaaras ei olnud. Tõsi ta oli kenake, saledake, veetleva näolapikese, hurmavate huultega ja salapärase sädemetega silmis, kuid selliseid ilusaid neide on Tallinnas sajad. Ilusamaid, võluvamaid.

Kuid — Arno oli temasse kõrvuni armunud ja see ütles kõik.

Elas Klaara tädi juures ja ütles, et annab ingliskeele tunde. Tutvunes Arno temaga paar kuud tagasi Piri rannas veidi aega enne mingisuguse kuninganna valimispidu kabarees. Klaara kõndis rannal tädi-ga, kogemata kukkus tal maha taskurätik, Arno tõstis selle üles ja ulatas. Klaara tänas. Ja lahke naeratava pilguga, millega ta Arnot õn-nistas, oli juba noormehe südame eelkindlus võidetud.

Klaara tädi-ga läksid edasi. Arno pööras ka omale poole, kuid siis seisatas ja vaatas kiindunult järele. Viimase moe lõikega kleit maalis Klaara hapra kuju Arno silmis nii kauniks, nii veetlevaks, et Arno neiu-st võlutud juba pea kaotas, et tema silmad nagu enam muud ei näinudki, kui Klaarat.

Klaara tädi-ga läksid kabareesse. Istusid lauda. Arno kõndis mitu korda mööda kabareest tundmusega hinges nagu kassil, kes piirab palavat putru.

Saalist kostis muusika. Mängiti vanat ja igavesti uut Straussi hurmavat Viini valssi. Arno ei osanud moodsaid tantse, tantsukursustel käi-

miseks ei piisanud tal raha, kuid valssi, seda ta oskas. Ja ilma et isegi oma sammudes suutelik oleks olnud midagi mõistma, viisid jalad ta saali. Klaara istus veel tädi seltsis lauas, veel polnud teda keegi tantsima palunud. Arno süda hakkas kiiresti tuksuma, see palavikulisus valdas kogu ta olemist ja kartes hiljaks jääda, mööda lasta ainuke-se võimaluse tunda hurma Klaara ligidusest, tõttas nende laua ette ja kummardas.

Nad tantsisid.

Esimesi sõnu oli Arno leida raske, kuid siis läks kõnelus hoosse. Klaara oli nii lahke, naeratas sätendavail silmil, koketeeris vallatult — ja Arno tundis, et tema elus on saabunud saatuslik pööre.

Lugu lõppes, korrati publiku soovil. Tantsides Klaaraga tundis Arno end kui seitsmendamas taevas. Teda uimastas Klaara kleidi lõhn, joovastas Klaara hingeõhk.

Kui saatis Klaara lauda, see tutvustas teda tädile. Arnot paluti istuda. Oo, ta oleks meeleldi istunud, veelgi tantsinud, kuid õigel hetkel saabunud kaine mõistuse hiil sundis teda vabandama, mingisugust umbropsu asjaolu ettetooma oma kohese lahkumise põhjuseks. Arno tundis, kuidas ta valeettekäändest punastas, kuid polnud parata — ei võinud ta ju avaldada, et lauda istumiseks puudub vajalik raha ja . . . et ta enam muud tantsu ei oska.

Tädile Arno meeldis. Oli Arno ju välimuselt kena noormees ja kandis parema rätsepa juurest tellitud maitsekat ülikonda. Sest Arno mõistis, et edu pandiks kõikjal on viisakas välimus. Kõhtu ei näe sul keegi, mõistuse järele otsustatakse hiljem, aga noobli välimusega avaldad kohe meeldiva mulje.

Tädi kahjatses, et Arno, kes tõesti oivaliseks seltsiliseks oleks olnud, lahkuma peab ja palus tungivalt neid külastada. Arno andis lubaduse ja lahkus kabareest. Ta oleks meeleldi või väljast eemaltki läbi paviljoni klaaskülje silmitsenud Klaa-

ra kuju, kuid kui see oleks teda märganud, oleks ta vale mingisuguse kahtlustuse jätnud.

Arno tõttas linna nagu jõuga põgenes selle magneedi võimusest, mis teda tagasi pöörama kiskus.

Kui Arno lubatud päeval Klaarat ja ta tädi külastas, võeti teda õige lahkesti vastu. Nii Klaara kui tädi, näis, otse sulasid õnnes, et ta tuli.

Peagi — tädidel ja mammadel on ikka oma teatud uudishimu — hakkas tädi pärima, kes Arno on, kust pärit, mis amet. Ja kui teatavaks sai, et Arno on veel alles kehv üliõpilane, sündis äkki korralik muudatus.

Klaara muutus ükskõikseks, külmaks. Arno oli sattunud tui seisukorda, kelle juurelennule küll rõõmus ollakse, kuid kelle äralennust ka põrmugi kahju ei tunta. Koguni paistis kõigest olemisest, et sooviti, et Arno võimalikult rutem lahkuks.

— Miks muutus nii järsult tõrkjaks, külmaks Klaara? — arutas endamisi Arno koduteel. — Kas sellepärast, et ma vaene? . . . Aga võib olla, püüdis olla tädi meele järele ja ise kannatab?

Arno arvas olevat selle üsna loomuliku, et ka Klaara temasse armunud.

Arno otsustas tuna vahetada selgust. Määras selleks kindlaks päeva ja tunni. Öö enne seda ei suutnud magada. . . Kuid kui siis läks, võeti teda vastu veel külmemalt. Klaara moe pärast istus mõne minuti, tõusis siis üles ja vabandas: pole aega, peab kuhugile minema.

Arno läks koju ebaõnnestamisest lööduna. Ja mõistis — järgmisel korral on veel raskem. Kirus isennast julguse puuduses, sõimas kaltsuks, argpüksiks. Ja jälle kogu öö ei maganud. Seal korraga — tuli mõte:

— Kas pole parem, kui kirjutada kiri?

Suusõnal on kergem segi minna, lobiseda midagi lollust. Kirjutades mõtleb ta aga hästi järele iga sõna, mis paneb paberile. Aga . . . kui ta ei vasta? Noh, mis siis, pärast kirja on kergem avalduda.

Istus ja kirjutas neli lehekülge täis peenikest kirja:

„Armastan Teid meeletult. Kui avaldate vastuarmastust, olen kõige õnnelikum inimene maailmas. Olete minu vastu ükskõikne, ma ootan ja loodan. Ärgu heidutagu Teid minu kehvus. Olen noor ja täis elujõudu. Tahan töötada kõigest jõust. Tiivustatud armastusest Teie vastu saavutan kõik! . . .“

Nii algas ja selles toonis edasi oli kogu kiri.

Mitu päeva ootas Arno asjata vastust oma kirjale. Viimaks ei suutnud enam kannatada teadmatus ja läks Klaara poole.

Kui ta ukse taga koputas, oli ta nägu nagu minestanul. Uks avanes, lävele ilmus Klaara tädi:

„Ah, see olete teie? . . . Klaara palus teda mitte enam seirata!“ — Ja lõi ukse kinni.

Arno ei mäleta enam, kuidas sai ta koju.

— Kõik on kadunud!

Kuid kui suurem ahastus möödus, mõtles:

— Aga kui tädi ütles seda Klaara teadmata? Ja Arnos kerkis uuesti lootus.

II.

Arno Vaarik jalutas juba mitu tundi tänaval maja läheduses, kus elas Klaara. Juba hommikul vara, kui oli udune, vahete vahel tibus peenikest vihma, oli tulnud ta siia, nüüd oli aga juba üle keskpäeva. Juba kadus lootuski näha Klaarat, kuid Arno ootas ikkagi.

Äkki väljus majast Klaara. See näis nüüd Arnole otse ootamatusena, et jahmatas. Ta tahtis astuda üle tänava, et minna Klaarale vastu, kuid jalad ei kuulanud.

Kui Klaara nägi ootavat Arnot, pidi ta pöörama ümber ja minema teisele poole, kuid siiski tuli edasi tehes nagu ei näekski ta teisel pool tänaval seisvat Arnot.

Klaara jõudis Arno kohale. See võttis kaabu peast ja kummardas:

„Tere hommikust, preili Klaara!“

Klaara noogutas kergelt. Arno astus ta kõrvale ja sammus koos edasi.

„Juba kolmandat päeva ootan siin. Olen teadmatuses piinatud — pole saanud vastust. Kas saite kätte minu kirja?“

„Jah.“

„Noh, ja siis?.. Teie vastus?“

„Ma ei armasta teid ja, palun, jätke mind rahule.“

„See on, kuidas?“ kogeles Arno mitte arusaades. „Aga ma palun teid...“

„Ma ei armasta teid!“ kordas Rlaara jäisel toonil, astus sammud kiiremalt. Arno püüdis pidada sammu. Kuid seal nagu pagedes astus Klaara tänavanurgal seisvasse autosse ja tõmbas ise enda järel ukse kinni.

Põrutatud, uimane ahastusest komberdas Arno oma koju ja viskas enese voodisse kummuli. Peitis näo patjadesse, et ta nuttu ei kuuleks naabrid teiselpool seina...

Õhtul läks restorani: ükski koju jääda ahastustujus ei kannud jõud. Arno kartis, et nii võib ta panna käe enese külge, kuid Arno ei tahtnud lahkuda elust nii kergelt. Tal oli varemil kordadelgi kitsikus silmapilkudel tulnud vahest mõtteid, et miks üldse elada, kui elu on nii raske, kuid seal tulid talle meelde ta vanemad ja ta ei tahtnud nende vaeva hukka mõista, sünnitada vanematele seda kurbust, meeleheidet, et nad on asjata teda kasvatanud, et nende vaev on osutunud maha visatuks.

Restoranis leidis Arno nurgas ühe vaba laua. Tellis viina ja supistest. Jõi ära karahve, tellis teise.

Viin vähehaaval avaldas oma mõju: sisemine valu nürines. Juba hakkas ta silmitsema publikut, kuulama orkestrit, kes mängis potpouriid operettide viisidest.

Rusuv tunne sulas, kadus, kasvas trotslikkus: äh, kuradile! Kuradile Klaara!

Seal tulid saali kaks tuttavat: tehnikumi üliõpilane Läba ja kunstnik Pruul. Mõlemad nad olid tuntud kui napsuvennad ja seelikukütid.

„Oo, Vaarik!“ imestas Läba. „Kust see ime tuleb? No, sind ma küll siin ei oodanud eest leida. Niisugust koduistujat pai poisut!..“

Teretasid käeandmisega. Arno rääkis rõõmsalt, muretult:

„Asjalugu on niisugune — võtsin kätte ja joon. Istuge. Loodan, et täna oleme lõbus trio.“

„Suurepärane!“

Tuli lauale juba liiter. Arno jäi ikka enam ja enam täis. Orkester mängis tangot ja Arno laulis kaasa.

„Hei, mustlane mängi

üks lugu mul sa,

sest ihkan kõik unusta,

mis kaotand ma!..“

„Meil laulda ei tohi!“ keelas juuretunud kelner.

„Aga kui ma tahan laulda?!..“

Läba ja Pruul segasid vahele.

„Tead, mis?“ seletas Pruul. „Sülitä sõber kõigele sellele muusikale siin ja läheme teisse kõrtsu. Sinna, kus on preilised!“

„Preilised?.. Tore!..“ oli Arno nõus. „Läheme!“

Liiter oli varsti tühi, võeti auto ja sõideti.

Kõrtsus, kuhu nad läksid oli palju kärarikkam seltskond. Seal võis laulda muusikale kaasa. Ühes lauas joobnud preili punases kleidis kriiskas peene häälega koos muusikaga: „Kurb on, ma tahaks ära surra!“ — ja kusagilt nurgast jorutas keegi tööriides joobnud mees vestiväel sedasama, endal nagu kui koorimata peet.

Arno peas pööritas udu. Hing hõljus juba otsekui tema kohal suitsupilvedes — Arno ei laulnud seda laulu kaasa. See laul näis tema meelest nii rumal.

„Elu peab olema!“ hüüdis ta.

Pruul tõi lauda kaks preilit. Ühe saleda brunetti ja teise paksu blondiini.

Arno võttis paksul blondiinil ümber kinni ja ronis suudlema...

Ärkas kangest peavalust. Ajudes puresid nagu hammasrattad. Keha oli nagu lahatud ja suus vastik mäik. Vaatas ringi. Ta magas kusagil numbritoas, kõrval paks blondiin värvitud näoga nagu ämm mõnest näitemängust.

Arnot valdas häbi.

— Armastan Klaarat ja nüüd, kurat teab, kuhu olen sattunud!

Ronis üle paksu vaabatud naise voodist, riietus ruttu, avas tasa ukse ja lippas esikotta. Jooksis trepist alla.

Väljas õhukäes tuikus nõrkusest, jalad olid pehmed nagu kondiväänajal. Ja hingel — võimatu, võimatu paha...

Õhtul jälle ei suutnud taluda ük-

sildust ning läks restorani. Jälle jõi enese täis. Keegi tõi ta koju ning ta uinus põrandal.

Ja algas Arno ulaelu. Kuu aja pärast ei võinud endist Arnot enam äratundagi. Ta oli muutunud sõnades jämedaks, ropendas, silmade all olid sinised rõngad ja habe oli sageli nagu seaharjased. Oli laisk, et habet ajada.

Kord juhtus ta nägema ka Klaarat. See sõitis mööda autos kahe elegantse noormehega. Arno vaatas kaua järele autole, siis pööras ligemasse baari ja hüüdis:

„Topka!“

Ent asjata otsis Arno unustust viina läbi. Kui ta jälle oli kaine, süda lõhkes valust, painajalik kurbus piinas hinge ja ahastus lämmatas kogu ta olemise.

— Kas tõesti kestab see nii lõpmata ja ei tule kunagi mingit muudatust?!...

III.

Kord olid Laba ja Pruul leidnud ühe priske rahamehe. Sellel oli naine nädalaks ajaks ärasõitnud ja mees nüüd „lainetas“. Muidugi oli ka Arno kaasas.

Kui restoranis juba tükk aega pummeldud, hakkas nagu igav ja tekkis küsimus, kuhu nüüd minna.

„Teise restorani!“ arvas Laba, kuid Pruul oli teisel arvamisel:

„Ei! Läheme „mamma“ juure!“

Ja siis seletas edasi:

„Vaata, kus on preilid! Nagu jõulupuu kompekid!“

See ettepanek meeldis kõigile. Võeti auto ja sõideti maja ette, kus pidi elama „mamma“.

„Oodake veidi autos“, rääkis Pruul. „Ma käin enne sees ära. Ega siia ilma tutvusetta sisse saa. Õhk peab olema klaar.“

Pruul lippas majja ning tuli varsti tagasi.

„Korras!“ hüüdis ta. „Tulge sisse.“

Vastu võttis neid uhkes sinises kleidis elatanud daam, kelle näol oli palju kreemi, värvide ja puudri noorust. Käed särasid sõrmuskividest. Pidas ennast uhkesti üleval, kuid sissetulijaid võttis ta vastu kui vanaid tuttavaid.

Pruul tegi enese kohe koduseks.

„Noh, kus preilid on?“

„Olge head, võtke istet,“ sõnas „mamma“ ja andis igaühele ühe albumi. „Valige välja igaüks oma maitse järele. Kõigis albumites on ühed needsamad.“

Kõik lehitsesid. Ka Arno. Pruul hõlskas:

„No on ikka ilusaid, nagu pilte! Ma olen kunstnik, mina tunnen naise ilu!“

Äkki Arno lehitsedes albumi jahmatas, kahvatus näost valgeks. Kogu kehas tundus, nagu oleks tabanud teda halvatus. . . Ühel pildil albumis oli . . . Klaara. Ohtralt keha paljastavas kleidis, himuralt kutsuva naeratusega näol.

Arno oli minestuse lävel. Ta silmis jooksid punased ja kollased jutid. Teiste juuresolijate häälee kaotasid ta kõrvus oma kõla, kostsid nagu maa alt. Oli tahe langeda põrandale, peksta pead vastu põrandat. Ent Arno suutis ennast tagasi hoida. Pühkis otsalt higi.

— Klaara — salajane müüdav naine! Võis olla veel suuremat koledust? Ta pidas teda süütuks, pü-

**BONA PARIM
TAIMEVÕI**

haks, jumaldas teda! . . Tema aga müütav ennast raha eest . . .

Arno pidas ta armastust pühamaks aardeks, võrdlematuks kallivaraks, kuid nüüd selgus — ta on kättesaadav igaühele.

Suutes juba enesest saada võitu, vaatles Arno Klaara pilti . . . — Milline häbematu naeratus! Millised tiirased silmad! Jumal, keda veel uskuda?!

„Noh, oled juba valinud?“ küsis Läba.

Pruul tõukas teda:

„Mis, sa jäid magama või? . . No, küül avaldavad siis sulle ilusad preilid kummalist mõju! Arvasid, et on uneinglid või?“

„Või ei leia kedagi?“ küsis Läba.

„Oot, otsime talle ise ilusakese välja!“ hõiskas Pruul. „Otsime Romeole Julia!“

Seal tuli Arnole pähe:

— Aga kui ta on kõigile kättesaadav, siis ka mulle!

Veri lõi Arnole näkku.

— Tahan, nüüd oman ta!

— Alatu oled! See on madalus! — protesteeris hingesügavuses palumata hääleke. . .

Kuid Arnos oli ärganue murdja ja see vallanud kogu ta olemise. Ta tundis, et ta ei suuda seista vastu selle murdja ihale. Veri kees kogu kehas. Ta tõusis ja ütles:

„Valisin juba! Näete, see!“

Läba tegi pettunud ilme. Ja Pruul sõnas:

„Oh, kurat! Ei ole sul maitset. No, mida leiad sa selles? Niisuguseid uidab ringi miljon!“

Rahamees vaatas ka, kuid oli veidi teisel arvamisel:

„Ärge rääkige! Ikka midagi on. Niisugust midagi jõhkrat. Vahest on selline ka väga huvitav, sihuke piparponks!“

Teised vestlesid edasi, Arno vajus mõtiskellu. Mõtted tantsisid ta ajus hoolimatut, metsikut tantsu.

— Klaara on mulle nüüd kättesaadav! Ei olnud, aga nüüd on! . . . Aga kui ta tõrgub?

Kuid midagi alatut kihises hinge:

— Katsugu! . . . Siis hirmutan teda. Ütlen, et räägin kõigile tuttavale, kes tema on. Ähvardan skandaaliga! . .

— Jah, jah, jah, skandaaliga, hi-hi-hii! — irvitas sees vastik hääleke. — Jumaluke, kui alatu ma olen! Milline alatus oleks see minust! . . Kuidas käituda neiuiga, keda jumaldan . . . Kus on siin suur, püha armastus?!

— Skandaaliga, jah, hi-hi-hii! — irvitas sees hääleke kahjurõõmsalt.

Arno loobus võitlemast endaga: murdja, mis istus temas, käis üle ta jõu. Ei olnud seda ürgmetsikust inimeses suutnud lüüa aastatuhandete kultuur. Ürgmetsikus uinub ikkagi inimeses ja on valmis igal hetkel ärkama. Ja siis tegeleb kultuurinimene, kui ürgaegne metslane.

Arno võpatas: ilmus kolm preilit. Sügavasti dekolteeritud kleitidesse nagu valatud. Kuid Klaarat ei olnud . . .

Arno kahkles, kuid „mammi“ rahustas teda:

„Teie oma tuleb kohe. Saatsin ta järele. Ta elab kaugel, need kolm aga siinsamas lähedal.“

Kanti lauale konjak, likööri, kohvi, fruktid, veinid. Algas lõbu.

IV.

Orgia oli juba täies hoos. Kõik juba joobnud. Ka Arno jõi palju.

Äkki ilmus eesriiete varjust Klaara. Heitis pilgu seltskonnale ja märgates Arnot, loomusunniliselt taganes, tahtis kaduda, kuid Pruul hüüdis: „Arno, sinu oma tuli!“ ja tõttas Klaarale vastu.

Kahvatunud Klaara tuli, istus. Arno hetkeks otse kivistus: tundis argtust, suurt argtust. . . Kuid kiring kees temas metsiku jõuga.

— Praegu omad sa ta! — karjusid ta mõtted.

Arno tõusis, ponnistades üle inimlikkuse oma hoolimatust ja sõnas jõhkralt:

„Tuled minuga . . . Mina valisin sinu . . .“

Klaara tõusis sõnalausumatalt, läks kaasa.

Läbistasid esikoja ja pöörasid pimedasse tuppa. Klaara süütas elektri.

Tuba kujundas endast ruumikat buduaari. Lai voodi uppust siidi. Kummutil ja lauakestel seisis alasti-naisterahvaste kujakesed mitmesugustes sisundites, seintel rippusid vabasisulised maalid.

Klaara lukustas ukse ja põlgusega ilmes rääkis Arnole otse näkku:

„Olen praegu täitsa Teie võimuses, tean seda. Teie otsite mind . . . või õigem, teie kamp mind teie jaoks — ükskõik. Tean, et kui keeldun teile, võite kättemaksuks teha mulle iga-sugu alatut paha. Järjekult, ma ei või tõrkuda. . . Kuid kuulake! . . . Enne teie mulle lihtsalt ei meeldinud, kuid nüüd ma teid . . . ei salli . . . Vihkan, põlgan kui naine! Kui teis on vähegi hingeõilsust, siis teie ei puutu mind!“

Klaara vaikis. Arno vaates teda kirglikult kiirgavate silmadega, ta silmad otse õgised Klaarat. Sirutas Klaara poole paluvalt käed:

„Ma armastan teid!“

Klaara silmis välkus viha:

„Ei miskit! Kuulsite, mis ütlesin?!“

Arno võpatas erutusest . . . Pigistas rusikaid ja siis kähistas:

„Mina valisin sinu ja . . . ka ei miskit!“

Ning tormas Klaara kallale.

Eduard Hansum'i elektrotehniline tööstus

Tallinn, Viru tän. 14.

Nimetet tööstus on mõne aasta jooksul väljaarenenud täiuslikumaks sel alal, kus omaniku isiklise ja vilunud meistri juhatusel töötavad vilunud tööjõud.

Tööstuse abinõude, masinate, iga-suguste mõõtmis- ja kontrollaparaatidega, mis võtavad oma alla kolm ruumi, on tööstus tehniliselt viimase aja nõuete kohaselt sisse seatud.

Viimasel ajal on peale muu hakatud valmistama ka elektri juukselokkimise, kuivatamise j. n. e. aparate, mis pole sugugi halvemad kallide

välismaa omadest, veel rohkem kohastatud meie juuksetöösturite nõuetele, kuid sealjuures on samasugustest välismaa aparatuuridest hinnalt poole odavamad.

Tallinnas on Ed. Hansumi tööstuses valmistatud aparatuurid juba levinud ja juuksurite poolt tunnustatud täiesti võimeliseks kallide välismaa aparatuuridega võistlema.

Töö ja tellimiste rohkusest nähtub, et Ed. Hansum'i elektrotehniline tööstus on tarvitajaskonnas suure poolehoidu ja rahulolu võitnud.

A.-S. Oskar Kilgas'e tehaste ülevaade,

Tallinnas, Volta 3.

A.-S. Oskar Kilgas'e tehaste üldvaade Tallinnas, Volta tänava poolt.

Enne Eesti iseseisvust töötasid meie maal üksikud suured vabrikud raua, tekstiil, tsemendi, puu ja paberi ümbertöötamise alal, muidugi vastavalt endise suure Venemaa mõõtudele.

Eesti iseseisvuse 16-aastase kestvuse jooksul on aga meil tekkinud hulk vähemaid tööstusi, sest Eesti riik ei vajanud enam neid üksikuid, suure Venemaa olude kohaselt sisse seatud vabrikuid, vaid oli tarvis kõiki elutarbeid rahuldavaid tööstusi, mis oleksid vastanud Eesti oludele. Nii tekkisid: riietuse, maitse- ning toiduainete, naha, pudukauba, keemia ja luksuskaupade alal uued tööstused. Üksikud neist iseseisvas Eestis tekkinud ettevõtteist on hea eduga te gutsenud ja tööd annud tuhandeile töölistele. Üldiselt on need tööstused impordi suurel määral vähendanud ja väliskaupu asendanud kodumaa kaupadega, millised rahva seas hoogsalt levineda ja üldist rahulolemist võita on suutnud.

Kui võrd tähtsat osa nimetatud tööstused etendavad, selgub meile eriti praegusel kriisi ajal, kus ekspordi eest saadud valuutat vaevalt jätkub toorainete muretsemiseks välismaalt, kõnelemata siis veel valmiskaupade ostmisest. Missugune kaubanälg meil

sellises olukorras valitseks, kui ei oleks kodumaa tööstust, on raske praegu isegi kujutella.

Üks niisugustest ülalkirjeldatud tööstustest on Aktsia-Selts Oskar Kilgas'e trikoo, pitsi, paelte, sukka-de, villaste ja siidi, kleidi- ning mantliriie-te vabrik, asukoht Tallinn, Volta tän. 3.

Vabriku asutajaks on Oskar Kilgas, endine õpetaja Vestholmi ja Tallinna Kaubanduse koolides, kes 1922. a. lõpul, kasutades ära Saksamaa inflatsiooni, sealt odava hinnaga kaudnikese kogu trikoo-, suka- ning silmkoe-masinaid ostis. Masinad seati üles Tallinnas, S. Karja tän. 21.

Kuid et see tööstus esimene oma-sarnane Eestis oli ning et täielikult puudusid vilunud juhatajad, meistrid ja tööliised, siis ei tahtnud töö alul kuidagi edeneda. Juba masinate käimapanemine kestis kuid, olgugi, et juhataja ja meister olid välismaalased. Ka oli esimene kaup väga puudulik nii vormilt kui ka kvaliteedilt. Esimesel aastal töötas vabrikus 33 töölist, kuid jõuti valmistada kaupa ainult 3,1 miljoni marga (sendi) eest. Praak-kaupa toodeldi palju, milline asjaolu muidugi noorele tööstusele väga kahjulik oli. Ligi kaks aastat kestsid raskused ning vabrik

andis selle aja jooksul kahju. 1925. a. alul asus Oskar Kilgas välismaalase asemel isiklikult vabrikut juhtima ja sellest ajast algab tööstuse kiire areng. Vahepeal kolis vabrik S. Karja tänavalt Prii tänavale nr. 3, kus avanesid suuremad ja sobivamad ruumid.

1926. a. täiendati vabrikut pitsi tööstusega, milline sel ajal esimene Eestis oli. Samuti toodi juurde iga

krooni), kuhu kuulub peaaktsionäärina Oskar Kilgas ja seitse suuremat engros firmat. Vabriku peadirektori on endiselt Oskar Kilgas, kes väsimata energia ja suure osavusega vabrikut juhib.

Peale aktsioneerimist vabrikut täiendati mitme uue tööstuse haruga: osteti siidi ja villase riide kudumise teljed, seati sisse täielikum riide vär-

Vabriku väljapanek tööstus-kaubandus näitusel Tallinnas 1932. a.

aastaga ikka uusi suka-, trikoo- ja teisi masinaid, kuni ruumid Prii tän. 3 osutusid kitsaks ja vabrik kolis ümber Volta tänavale nr. 3, endisesse „Volta“ elektrimootorite vabriku hoonesse. Siin olid kasutada suured, valged õhurikkad ruumid, milliseid praegu õigusega ilusamaiks ja otstarbekohasemaiks ruumeks Tallinna vabrikute seas pidada võib. Praegu kasutatav põrandapind on 1100 ruut-silda (5000 ruutmeetrit).

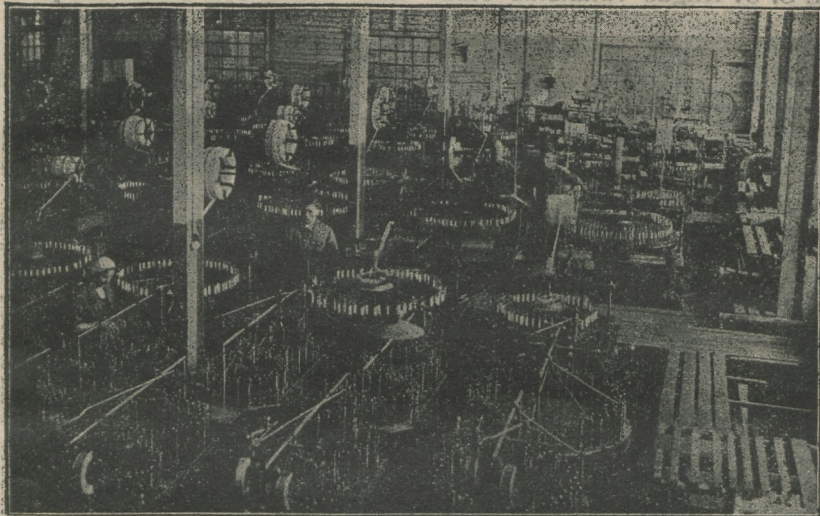
1929. aastal muutis Oskar Kilgas oma isiklise ettevõtte aktsiaseltsiks, põhikapitaliga 50 milj. senti (500.000

vimise ja apreteerimise osakond ning muretseti punutud ja koetud paelte masinad.

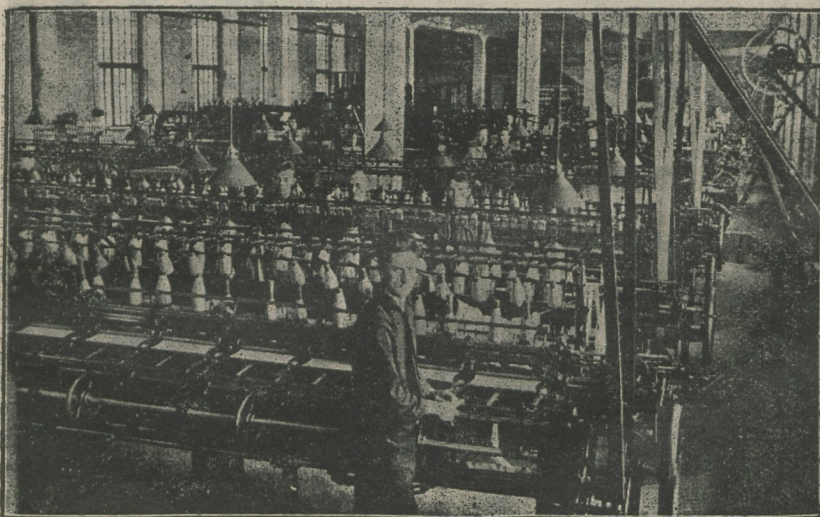
Sellest ajast alates vabrik edeneb kiirelt, alatasa täienes nii masinate arvult kui ka kauba kvaliteedilt. 1931. aastal asutati oma auru- ja elektri-jõujaam, millega vabrik jällegi töötamise mõttes ühe kasuliku teguri võrra rikastus ja seega jõudis selle täiusliku olukorrani, milles ta praegu viibib. 1932. a. asutati vabrikus riide trükkimise osakond, millist on paari aastase kestvuse ajal järjekindlalt täiendatud tehnilise sis-

seseadega. Nõudmine selle kauba järele on kasvanud väga jõudsalt. Oma väärtuse ja maitsekuse mõttes ei jää vabriku trükitud kaubad su-

täiesti omal jõul, kasutamata riiklikke ja pankade finantslaene, väljaarvatud vekslite diskont. Huvitav on märkida vabriku arenemist 10 a. jook sul

A/s. O. Kilgas'e osa vaatest klöppelpitsi ja punutud-paela masinate saalile.

A/s. O. Kilgas'e cotton-suka ja gipüürpitsi masinate saal.

gugi maha välismaa vastavatest toodetest.

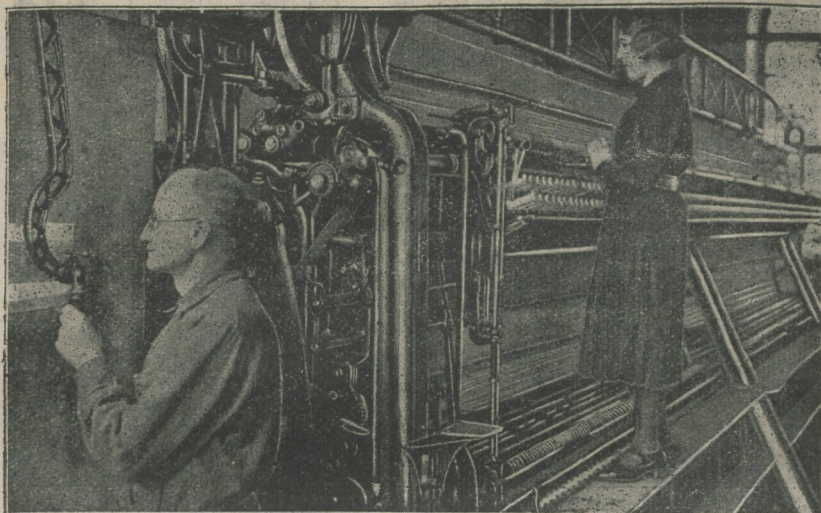
Käesoleval 1934. a. muretseti lisaks endisele kõige moodsam Cotton-suka masinate komplekt, nii et selle kauba alal vabrikul võistlajat Eestis ei ole. Praeguse eeskujuliku tasemeni on vabrik jõudnud

Aastad	Tööliste arv	Masinate		Valmis-tatud kaupa	Bilansid
		arv	väärtus		
1923	33	33	3,2 milj. mk.	3,1 milj. mk.	7,3 milj. mk.
1932	362	420	49,6 milj. sent.	138,2 m. sent.	120,0 mlj. sent.

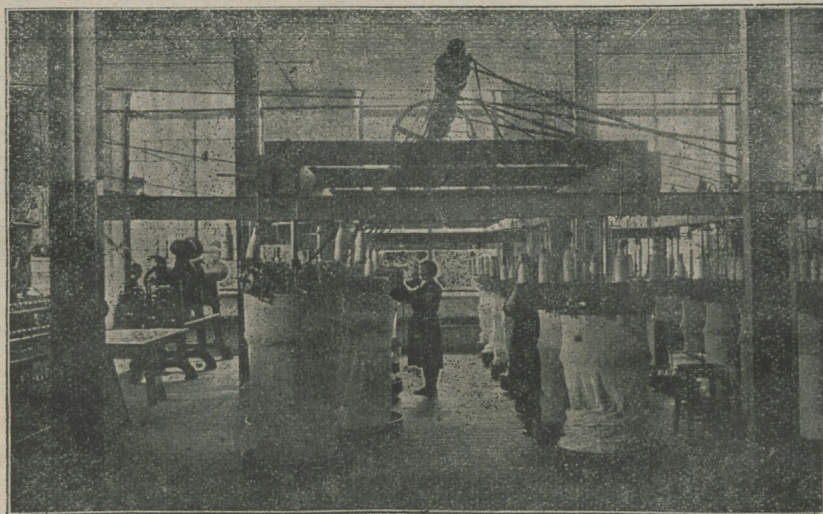
Praegu on A.-S. O. Kilgas'e vabrik jõudnud niikaugele, et ta võib töötada laiaulatuslikult ja oma mitmesiste tootlemissaadustega rahuldada ka nõudlikumat kauba tarvitajat. A.-S. O. Kilgas valmistab oma

sele, mida omakorda aitab teostada hea ja moodne tehniline seadeldis, ajakohased masinad, ruumid ja õppinud tööliskond.

Ekslik on arvamine, et vabrik ainult suure riiklise laenu ja soodus-

A/s. O. Kilgas'e cipüürpitsi masin töö.

A/s. O. Kilgas'e osa trikoomasinade saalist, vasakul Milanaise telg töö.

paljudes osakondades kaupu, mis võimaldavad igale nais- kui ka mees-ostjale end rõivastada pesust kuni üliriijeteni.

A.-S. O. Kilgas on püüdnud alati silmaspidada kaupmeeskonna ja ostjaskonna nõudeid ja on sellega kindlustanud endale laialdases ostjaskonnas usalduse. Erilist rõhku paneb vabriku juhatus kauba väärtuslikku-

tiste abil võib öitsengule jõuda, vaid peamine edu pant on sihikindel töö, oskus, visadus ja hea eesti nimi.

A.-S. O. Kilgas'e vabrik on selgeks tõenduseks, et meil suures rahva enamikus osatakse hinnata mitte üksnes odavat välismaa reklaamkaupa, vaid head, maitserikast kodumaa kaupa.

Abiellumine.

On ifta lugu küll, mis teeb südame täis, kui oled kõrwuni armunud ühte neidu, on ärawõitmata tahe temaga abielluda, seal saad kõrwalt püstitada so-
 ñinate kaudu kuulda, et tal on juba kogenenud naise minewik, et on talle-
 giga olnud juba ennem mine tea, kui ligidane wahetord ja mine tea, mis põhjusel see katkenud.

Ellen Wirsik oli nägus neiu. Istus kohwikus nagu ingel. Nagu wahakuju. Ent noorte meeste pilkude all tepe ei sulanud. Näis, et oleks olnud tema Gewa paradiski aias, poleks kunagi üles fertinud wiigilehe probleemi ja kõiksugu rätsepate, õmblejannade, kingseppade, sukakudujate, korsetitegijate jne. ametid oleksid olnud länapäew tundmatud alad. Amadeus Raplats weendus, et Ellen Wirsik on süütus ise. Et kui naida ta, siis ei saa keegi temale, amadeusele, näpuga näidata, et, näe, kosis mu pruugitud pruudi.

Amadeus otsustas wõita Elleni südame. See oli muidugi pikk ja kannatuft nõudew tee. Algas peale kohwi ja tordi portsjonist ning jõudis wiimaks rannakleitideni, kübarateni ja kingakes-
 teni. Muidugi pidi Amadeuse taskust pudenema ka käewõrusid, kaelakeesid, sõrmuseid ja muid nikknakke.

Kaua walmistas Amadeus ennast selle saatuslikule sammule, mil wõtab südame rindu ja palub Elleni kätt. Basi ühel kirjaniikul kirjutada pühalikult armuawalduse ja õppis selle ühe „Estonia“ näitleja juhatusel selgeks. Nii et kanna juure eduga ette wõi näitelawal. Ise mõtles küll, kaheldes, et ega kohe edu ei ole, et Ellen wõtab mõtle-
 mise aega, et ennem otsuse andmist tuleb sügis, ligineb tali, on waja osta Ellenitesele enne weel karusmantel, ballikleidid, bottitud jne., aga siiski wõttis ühel heal päewal Birita rannal südame rindu ja watas armuawalduse wälja.

No, oli raske hetk Amadeuse elus! Sõnad olid kui pühitud peast, nagu oli elutu nagu paarkümmend aastat merepõhjas olnud Peeter Suure au-
 sambal ja käte poolest oli tunne nagu Milo Weenuse kujul, millest wiist kunagi täsa pole olnudki. Diktioonun tuletas meelde raadiot elektriõõkkoja ligidal ja

kogu olemine oli kui koolijüütsil, teltelt küsitakse, kes löi taewa ja maa ja kes seda ei tea. Deklamatsioonist ei tulnud miskit asja ja näitlejalt õpitud poseeri-
 mine — oo, ennem oleks wõinud talle makstud raha pista hernehirmutise tas-
 kusse.

Ent kuidagi Amadeus oma armu-
 awalduse ja käepalumise maha rääkis.

Esimisel filmapilgul näis kõigest Birita ranna kuumusest hoolimata tule-
 mus olewat null Fahrenheiti järele. Aga Ellen, kes lebanud trikoos seliti, lükkas paar lorda parema jalakannaga liiwa, liigutas pahema jala warbaid, pööras siis küljeli ja sõnas:

„Ah, nii ... Roh, olgu siis pealegi!“

Amadeus tundis, kus ta tuju ingli-
 tiiwul Soome sõitmast lennulist kõrge-
 male tõusis — Ellen oli nõus temaga abielluma!

Kas Amadeus näitlejalt ka armas-
 tamisetunde wõttis wõi kas Ellen ifta weel sulamata wahakujuna ta seltsis püüsis, seda ma usun, ei maksa rääkida. Kes on juba armastanud, need teawad muidugi, mis siis sünnib ja kes ei tea, neil pole ka waja teada. Dodaku, kuni tuleb nende tunnite, siis läheb kõif etteteadmatagi.

Räägime parem sellest, mis sai siis, kui Amadeus oma ja Ellen oma tut-
 tawatele kihlakaardid kätte oli saanud.

Ürgem rääkigem ka sellest, mis so-
 fistati, sest seljataga rääkimine on nii-
 sämasugune ebameeldiw asi, kui paha hais. Seljapoolt ei tule ju midagi head.

Aga ühel päeval oli kopsti Amadeuse juures preili Lillak. Amadeus tundis teda näolt, oli talle, Amadeusele, filmi teinud. Amadeus ei teinud muidugi taft wäljagi, arwas, et eks need filmad ole teda teistegi juure wiinud, oli kindel nagu kalju, pidas ennast mehets, kes teiste sõidetud teed ei sõida.

„Mõtlege ometi!“ läutsus preili Lillak. „Kas teie siis seda ei tea, et tal oli arst Biblega juur ja kuum wahelord. Bible naiste arst ka weel ja . . . Ma olen teid ifka tubliks meheis pidanud, aga nüüd siis tahate sisse kukkuda. Ma olen Elleni sõbranna, ma tean puha. Kas te siis mind kunagi tähele pannud ei ole? . . .“

Preili Lillak ei saanud enam edasi rääkida. Amadeus pani teda nüüd weel kõige wähem tähele. Läks puha wiha täis ja ajas wälja. Et, ah, siis sõbranna tuleb sõbranna peale kaebama. Ja kohe ennast pakkuma! Et, waat', kus uss, tuleb teotama minu ilmsüütut Elleni.

Amadeus kirjus teda üsfinda toas weel kaua, shestikuleerides nagu lawal, aga kui juba wäijma hakkas, imbus pishadawal kahtlustust hinge, et aga mis siis, kui preili Lillak rääkis tõtt? Wõttis aadressraamatu. Digus. Arstide hulgas figureeris dr. Bible nimi.

— No, kuuln õige järele! — otsustas Amadeus.

Dr. Bible ooteruum oli täis naissi, kui Amadeus sisse astus. Kõik waatasid talle kui walgele waresele, et mida tal asja naiste arsti juure.

Wahapeal läks abitarwitajaid arsti kabinetti ja tuli wälja. Oli kannatajaid nägusid, kuid oli ka neid, kes astusid sisse rõõmsalt, nagu astusid tügele ja kui wäljusid, oli näol õndsuslik, araseletatud, wabandust, araseletamata, aga nii umbes, ilme.

Wiimaks tuli Amadeuse lord ja ta walas kohe wälja, mis ta südamel.

„Jah, mul oli temaga wahelord küll“, rääkis doktor Bible, „aga, nagu näete, pole sest tulnud asja. Ta läks üle apteeker Piparmündile.“

— Ah! siis ifkagi õigus? — wihas-
tas Amadeus endamisi ja tõttas apteeker Piparmündi juure.

Apteeker Piparmümt tegi parajasti mingisuguseid pillisi, kui Amadeus sisse astus.

„Jaa,“ wabandas Piparmümt, „ega's

mina ju süüdi ole. Käis siin dr. Bible retseptidega, armusin, no ja noh, ega's apteekergi mürl ei ole, ehk küll mürlki segab. Aga meie wahelord ei kehtnud kaua. Mõodne aeg, tüdineb ruttu. Nägi kunstnik Riidast ja läks sellega. Ei meie wahel pole enam midagi!“

Ei jätnud Amadeus oma armuwalu ja wihamaru hoos teda jumalagagi ja kihutas kunstnik Riidase juure.

„Jah, ta poseeris mul siin,“ seletas kunstnik Riidas ja tõi lagedale ühe pildi, millel oli Ellen nii, nagu oleks kõik riided läbipaistmaks muutunud. Wähemalt ei näinud Amadeus, et tol pildil oleks mingi hilp ihul olnud. „Aga see puht kunsti mõttes,“ lisas kunstnik Riidas juure.

„Jah, puhast kunst küll!“ torises Amadeus.

„Wõi mis teie mõtlete?“ kunstnik Riidas pilgutas silma. „Ega's minugi süda ole täis oofert ja soontes pastell. Inimene ju nõrk. Aga näe, läks ja jättis pildigi siia. Pole, kes ära ostaks. Soowite, annan odawasti. Jättis mu maha, mida, kurat, ma siis pildiga teen. Ja see teine, juudas, ei jõua ka pilti ära osta.“

Ei saanud Amadeus muidu teada, kes see teine on, kui ostis pildi. Ringi kunstnik Riidas selle hoolikalt oli paberisse mäsinnud, oli Amadeus warsti näitleja Eäani ukse ees ning helistas nagu pakikandja. Ukna ees-eesriie liikus. Ja kui Amadeus weel teine lord helistas, awati ukse ja olid taas kahelkesi näitleja Eääniga.

Amändus küsis kohe ilma sissejuhatuseta, kas ta tunneb Ellen Wirsikut. Eään tegi kurwa näo, wõttis siis teat-raalse poosi ja rääkis: „Teie olete armunud? Oo, see on wäga kurb. Armusin preili Ellenisse ja tema jättis mu maha! Mõtlege, minu, kuulsa näitleja, jättis maha! Ma oleksin wiinud ta lawale! Tal oli andi, oleks saanud filmi! Hollywoodi! Aga — maha jättis!“

Ja näitleja Eään pühkis filmi.

„Rääkis, et olewat leidnud kellegi teise . . .“

— Jälle teise! — käis nagu kreis-
saega Amadeuse ajudest läbi.

„Jah, jättis maha, et olewat leid-
nud kellegi teise, keda nii südamest
armastawat, et ilma temata elada ei
saawat. Ütles, et olewat truu talle sur-
matunnini, igawesti armastawat teda!“

„Ja kes on siis see teine?“

„Mine tea, mis frukt. Kuulus iga-
tahes mitte. Midagi Amadeus Kar-
plaks wõi mis ta nimi oli, aga näe,
Ellen armastab teda ja kuidas veel!“

„Tõesti?!“

„Noh, muidu oleks ta minu oma
olnud.“

Amadeuse südames oli kohe nii soe,
nii päitsepaisteline, tänas, ei tea isegi,
mis eest näitlejat, trööstis teda, et kül-
lap letab uue ja wäljus nagu kiigetoo-
lis.

Selge pilt nüüd, Ellen armastab waid
teda! Ainult teda. Armastab eluotfani.
On igawesti truu!

Teel andis Amadeus pildi raamida.
Suurde kuldraami. Ja ruttu walmis,
nad warsti abielluwad ja siis peab ta,
Amadeus, selle pildi magadistuppa
woodi kohale seinale.

Samal ajal aga tegi näitleja naeru-
nool kellegile etteheiteid:

„Ise jooksed küll kööki peitu, aga
findad ja käefoti unustad sohvale.
Dnn, et see tohman ei märganud.
Muidu, mine tea, kas ta sinuga enam
abielluks. . . Et ja nii ettewaatamatu
olid, sellepärast, Ellen, tule nüüd hia,
istu sülle anna üks ja musu.“

Noorendus.

Kui professorid Steinach ja Woronow
noorendamise kunsti ülles leidsid,
lõid ka meil paljudel elujaaustel fil-
mad särama. Et mis siis nüüd enam
wiga — kui wanadus selle maise ole-
mise lõdwaaks teeb, lase ennast nooren-
dada ja armasta jälle uue hooga.

Kuid peagi pettuti lootustes. Noo-
rendamise operatsioon oli liig kallis ja
noorendamiseks tuli tingimata kasu-
tada ahwi nääremeid. Ei leidunud
ühtegi professorit, kes oleks meil ha-
kanud, ütlemise, noorendama kassinäär-
metega. See lõbu oleks palju oda-
wam tulnud, sest kasse on linnades
peaegu samapalju, kui rotte. Näe,
Wiljandis põmmutatakse „metkaskasid“
s. o. niisugused kassid, kellel pole pere-
meest, kes pole samuti nagu loerad
keti otsas, maha.

Wiimasel ajal on tekkinud aga kõit-
sugu imearste. Nii maldawal määral,
et ahwardawad pärisarstidelt wõtta
leiba.

Ubitarwitajaid on neil palju, sest
inimesed on itka nii usklikud, et usu-
wad imesid, nõidust ja kõite, mis sala-
pärane.

Seadus sellistel imearstidel töötada
ei luba, ei luba silti wälja panna, aga
wõi's neil on seda waja wõi minna
tutseostuse eksamitele — inimesed tee-
wad neile ise reklaami. Surebki teegi
imearsti rohtude pärast maha, siis
trööstitakse endid, et noh, mis see
tarfki sai enam parata, kui oli juba
jumalast määratud surmahaiigus!

Kord istus ühes perekonnas selts-
kond koos. Peeti peretütre leeripidu.
Oli palju noori tütarlapsi, peretütre
sõbrannasid, kassiwarred, õlad, kael —
nagu piim ja wesi, nagu — wärw ja
puuder, jalakesed, nagu wiulipoognad!

Waatleb neid Siimon Sommernui,
wangutab pead ja mõtleb: „Oh, oleks
minu nooruspäewil olnud nii ilusaid
tütarlapsi, oleks olnud pidu ja põlwe!“

Kõit on rõõmsad ja ainult Siimon
on tõsine. Sest mis sa hing ütled,
kui waim oleks walmis wõi õgima
neid ilusakesi, aga liha lööb käega —
ei kõsagi.

„Aga, härra Sommernui, miks olete
nii tõsine?“ küsib temalt Arkaadi
Lopski.

„Kurb on!“ wastab Siimon. „Nii-
palju ilusaid tütarlapsi, aga mulle veel
waid filmailuks! Oh, oleksin ma veel
noor!“

„Ah, nii?“ sõnab Urkaadi. „Sel-
lest hädast saab üle. Mina pole ju
teist ka noorem, aga isegi seitsmeteist-
kümne aastastel pole midagi etteheita.“

„Olete siis noorespõlwes ennast
väga hoidnud. Aga mina! . . . Ja
oleks veel tollal olnud nii ilusaid tü-
tarlapsi! Do, oleks ma seda aima-
nudfi!“

Urkaadi kõhistab naerda:

„Ei mitte seda, et hoidnud. Aga
ajaga peab kaasa käima. Kui tunned,
et nahas kõik lödwaiks jääb, on waja
ennast noorendada.“

„Ilus ütelda — noorendada. Aga
selleks tuleb ju sõita välismaale. Mis
see löbu kõik maksab! Ja kui siis pä-
rast kuidagi teada saadakse, et oled
lastanud ennast noorendada ahwiga,
waat', waadatakse sulle kui pärditule!“

„Pole nii hull!“ räägib Urkaadi
juba tõsiselt. „Tunnen ühte imegersti.
Annab niisugused pulbrid, et lust kohe.
Nii kui ühe oled ära wõtnud, kohe
tunned, kuis weri hakkab keema. Kohe
oled nooruse särtsu ja hõlpu täis.“

Ilus. Siimon wõtab Urkaadilt selle
imearsti aadressi ja on järgmisel päe-
wal tema juures. Saab pulbrid ja
maksab raha.

„Noorus on ilus aeg!

Noorus see tuleb jälle tagasi! . . .“

Ohtul läheb Siimon Sommernui
ühte restorani. Walib wälja ilusaima
baardaami ja kutsub selle kabinetti.

Baardaam läheb Siimoniga. Ei
wõi ta ju tõrfuda, et Siimon ei meeldi
wõi kuidas — Siimon võib laewata
peremehele ja see kihutaks baardaami,
kes ta kundedest ei osta lugu pidada,
minema.

Istuwad siis baardaamiga kahelsti
kabinetis ja telliwad. Baardaam juba
teab, mis tellida, katsugu Siimon aga
maksimisega walmis saada.

Siiski ühes tellimises on sõna ütelda
ka Siimonil — mida tema ise õhtuks
süüa tahab.

Siimon walib wiiniworstid.

Kui kelner kabinetist wäljub, waban-
dab Siimon baardaami ees ja tõttab
kelnerile järele. Annab sellele üle ime-
arstilt saadud pulbri ja käseb raputada
wiiniworstidele.

Läheb weerandtundi. Baardaamile
tuuakse kanapoeg, mida ta tellinud,
aga Siimonile veel mitte midagi. Lä-
heb veel weerand tundi, ikka ei tooda.

„Mis nali see on, ega's wiinerid
niikaua prae?“ tusaneb Siimon ja
helistab.

Ilmub kelner.

„Mis kord see on?“ nuriseb Si-
mon. „Selle aja jooksul oleks wõinud
juba terve härja ära praadida. Kus
on mu wiiniworstid, mis tellisin?“

„Wabandust!“ kumardab kelner.
„Teie wiini worstidega on imelik lugu.
Nii kui pulber peale raputati, hakkasid
kohe pannil tantsuma ja ikka veel prae-
gugi tantsiwad.“

Hoidke taskud!

Mitte kõik ei saa lubada endile
seda naudingut — sõita pikemaaja-
lisele suvitusele. Paljud, paljud pea-
vad olema töö küljes kiini päewast
päewa läbi aasta. Nende meelelahu-
tuseks on, kui nad saavad nädala-
lõpugi, puhkepäewa veeta vabas loo-
duses.

Väga ilus see raudteevalitsusest,
et ta sisseseadnud pühapäevapiletid
ja huvirongid. Rahvas rändab maale
rohelisse, rändab murruna. Lähevad
ka need, kes seni kokkuhoiu mõttes
üldse hoidunud sõidust raudteel.

Kuid sõitjaid on varitsemas ka
hädaoht taskuvaraste pikkade näp-

pude varal. Taskuvargad armastavad
tegutseda ikka seal, kus on koos
palju rahvast. Nad poetavad endid
puhkepäewadel väljasõitjate vahele
ja teevad seal oma töö.

Kuivõrd peenelt taskuvargad soor-
itavad oma töö, selle kohta olgu
siin toodud kuulsa taskuvarga ing-
lase Walter Sealteali pihtimus. Mui-
dugi ei ole meie taskuvargad küll
niivõrd artistid, kuid siiski on vaja
teada nende saladusi, et mitte sat-
tuda ohvriks pikanäpumeestele.

Kuulus taskuvaras Walter Sealteal
jättis maha oma seadusevastase elu-
kutse ja hakkas esinema Berliini

varietees „Wintergartenis“, pannes imestama publikut oma käteosavusega.

Kriminalistil dr. Thomal läks korda teda hetkeks avameelsusele viia ning Walter Sealteal rääkis:

„Kui olin veel laps, anti mu isale, kes teenis käskjalana ühes valitsusasutuses, viia pank portfell, milles oli suur summa raha. Teel varastati aga isalt portfell. Isa pani ajalehte kuulutuse. ahastades, et kroonu raha kadumaminek tähendab perekonna hukatust, ja paludes varast teatud vaevatasu eest portfell tagasi tuua.

Sündiski midagi uskumatut: varas, kelles veel polnud hääbunud heategevustunne, tuli isiklikult meile ja tõi kõik varastatud raha tervelt tagasi.

Suures rõõmus kutsus isa ta lõunalauda, ja see, mis siis varas oma elukutsest rääkis, avaldas minule nii maldava mõju, et otsustasin ka siirduda sellele alale. Mõitlesin:

— Tahan teha inimestele niisama suurt rõõmu, kui see isik tegi mu isale. Varastan neilt kõiksugu asju ja annan siis need neile jälle tagasi — inimesed on siis minu vastu palju lahkemad ja sõbralikumad, kui kellegi teise vastu.

Nii mõitlesin poisikeselikus lihtsameelsuses.

Mul, tõesti ütelda, ei olnud kuri-tegevuslisi kalduvusi, muidu oleksid mõtted, mis mind varga elukutsele viisid, olnud hoopis teistsugused.

Uuris palju kõiksugu vargussüsteeme, ostsin oma taskuraha eest kriminaal-romaane, lugesin varaste koolide üle Lõuna-Itaalias, panin tähele mustlaste võtteid jne.

Alguses hakkasin harjutama „koduse vargusega“, järjekindlalt varastades oma perekonnaliigetelt. Mulle pakkus see suurt lõbu, kui mu „kuri-teod“ õnnestusid ja ma pärast varastatud asjad tagasi andsin.

Esimest korda väljaspool kodu õnnestus mul sooritada taskuvarguskatset rahvast tulvil olevas trammivagunis. Minu kõrval istus taskuvaras, kes näppas minult portsigaari. Tundsin seda kohe, kuid ei lausunud sõna. Oodates veidi võtsin oma portsigaari tagasi, varastades nii varast. Ta ei märganud midagi. Siis aga, kui ta lahkus, astusin ka mina välja,

võtsin taskust portsigaari ja pakkusin talle paberossi. Ise sosistasin:

„Ärge pahandage, et selle teilt tagasi varastasin!“

Siis tutvunesin Berliinis mitme vargaga ja see tutvus avaldas mulle suurt mõju. Nad andsid mulle oma „kooli“.

Nad näitasid mulle manekeene kellestega, mille kallal harjutasid. Iga manekeeni tasku oli ühenduses terve rea kellestega, mis hakkasid kõlisesema iga kohmetu, saamatu puutumise korral.

„Noh, naita oma osavust!“ ütlesid vargad. „Võta manekeeni paremast põuetaskust pabeross ära nii, et ükski kelle ei helise!“

Ma katsusin ja . . . vargad imestasid: ükski kelle ei helisenud, aga paberossi võtsin ära.

Tellisin siis ka endale manekeeni kellestega ja hakkasin harjutama.

Peab ütleva, varastada ei ole sugugi nii kerge, kui näib. Kuid inimesed ise on hooletud ja otse pakuvad varastamisvõimalusi.

Nagu enam osa taskuvargaid, töötan ma pahema käega ja paremat tarvitan vaid „silmapetteks“. Tähelepanu mujale juhtida — see ongi taskuvarga peäülesanne. Seda tehakse kas mõnesuguse liigutusega või „maskeerides“ ajalehe või palituga.

Peab tähendama, et vargad rahva hulgas hästi riidetatud isandaid ei otsigi. Nemad valivad oma tööpõlluks ikka enamiste lihtsameelse maarahva.

Raudteevagunis või trammis võtab varas raha või uuri taskust ära enamiste seistes, kus juures tal ajaleht on nagu kilbiks ohvri silma eest käetegevuse varjamiseks.

Daamid ja härrad!

Igäuhele sobivad kingitused, mis ostate

„KODUTÖÖ“ ärist,

Vabaduse plats 5, EKA maja.

Nahataskud j. t. nahatööd. Kirjud, villased kindad, mütsid jne. Elegantsed koetud rätid ja taskurätid tikandus-tega. Kõlapitsid j. t. käsitööid.

Tänavail ja avalikkelt platsel sünnivad taskuvargused ikka seal, kus on rahvast murrul koos.

Üheks moodsaks abinõuks on taskuvarastel „kukkumine“. Taskuvaras komistab meelega ja langeb sellele, kellelt varastada tahab, otse jalge ette. Mõõdamineja ei tea muigugi midagi kahtlast aimata, aitab üles, kuid samal ajal ongi talt varastatud.

Vargal on kuritegu seda kergem sooritada, et paljud lihtsameelsusest kannavad raha kuue taskus. Pean selle eest väga tõsiselt hoiatama.

Igal juhul soovitan ma meeste-rahvastel, kui nad liiguvad rahva murrus, kus harilikult kas üksi või hulgakesi töötavad taskuvargad, et nende tagumine püksitasku oleks nõõbitud (kui neil on harjumuseks selles taskus kanda rahataskut). Väga paljudel kordadel unustatakse aga see väike nõõbik seal lahti...

Kui varas ei saa otsekohe kokku puutuda oma ohvriga, siis katsub ta nägematult visata kinda tema jalgade ette.

„Vabandage, teil kukkus kinnas maha?“

Küsitatu mõtleb, et tal on tegemist erakorraliselt viisaka inimesega, kuid vargal piisab neist paarist sõnast, et tähelepanu kõrvale juhtida oma „näputöö“ läbiviimiseks.

Nii Walter Sealteal. Täienduseks toome siin veel ühe meie taskuvargaste võtte, mida harilikult tarvatakse raudteejaamades ja näitustel, kus inimesed liiguvad tihedalt küljekülje vastu.

Töötatakse harilikult kahekesi. Esimene sulipoistest võtab välja taskurätiku ja hoiab seda nagu hajameelsusest rinna kohal üle käe. Samal ajal tõukab teine teda tagant, nagu oleks tal kibe rutt edasi rühkida. Esimene sulipõrkab tõukest vastu ohvrit, vabandab ja samal ajal poeb ta taskurätiku alla varjatud käsi ohvri põue. Suures tungis, kui tõugatakse siit ja sealt, ei taipu ohver enne, kui kusagil on vaja millegi eest maksta, et keegi on ta rahakotti „äraahinganud“.

Kes võis uskuda?!..

H. Vooglaid.

Murumäe talu asus metsasalus mäenõlvakul ja all nõlvaku lookles väike jõeharu, kohati tasase liivapõhjaga, kohati sügav põhja näitamata mustav, kohati täis veeroose, luhteid, kalpuseid.

Talupiiril metsaääres algas soo. Sinna oli tekkinud mõne vakamaaline koht Nugiste. Seal elas Nugiste Villem, kes oli Murumäe Juhani silmis kui katkuvares. Juhan, nagu uhke loomuga suure talu peremees kunagi, ei mallanud kuidagi seda kannatada, et ta väike naaber oma maalapikesel puudustkannatamata, teda teenimata ja tema abi palumata ära elas. Villem oli töökas mees ja oli oma soise maapinna tõstnud palju paremale järjele, kui olid seda Murumäe juba looduslikult head põllu- ja maad.

See Nugiste koht ei olnud ka veel kuigi vana. Aastat kaksikümmend tagasi, olid ka need sooääred, kus

lokkas nüüd Villemi vili, Murumäe talu maa. Seal oli padrik, midagi karjamaa taolist, mis aga veerikkal suvel kohati lehmagi ei kannud. Seal karjamaalt tulid nad koju ikka üleni poristena.

Oli tulnud Villem, teeninud Murumäel sulasena. Ja seda ei annaks Juhan oma isale hauaski andeks, et see oli teinud Villemiga tehingu, oli lõiganud talu küljest ära mõnevakamaalise ala seda sooäärset maad, — ja seal nüüd Villem elas — iseseisva peremehena väiksel kohal, millest Juhan oleks südametäiega või ülesülitanud.

Agas ka enesele oli Juhanil hing täis. Tema ise oli lubanud Villemil kaevada läbi Murumäe talu maa kraavi jõkke. Oli lubanud seda lahkusest, sest kuidas ikka seal vesisel poripinnal ära elab, aga oleks ta teadnud, et see Nugiste talu tõuseb temale pinnaks silma, et teised ini-

mesed, kõik vallarahvas, vangutavad pead, et tema, vana talukoha pidaja, ei saa vakamaalt niipalju seemet, kui see soonärija Villem, ei tema poleks lubanud kaevata oma maast läbi kraavi. Imegu Villem vesi oma madalalt maalapilt või keresse. Vintis-päi ähvardas küll vahest selle kraavi kinni ajada, aga teoni asi ei läinud. Kraavikaldad olid ka juba tasaseks vajunud, et hakka kinniajamiseks või mulda juure vedama.

Kord vallamajas — Juhan oli ka vallavolikogu liige — oli ta rääkinud, et teeb kraavile tammi ette ja hakkaa kalu kasvatama, siis olid aga Jooviku Andres ja Angerpüssi Madis ta väljanaernud, et mis paganamaa kalakasvatuse koht see kraav sul niisugune on, et kas hakkad sinna kaladele kolm korda päevas ka toitu etteviimas käima.

„No, nii palju varandust mul on, et mu kalad nälga ei sure!“ oli Juhan küll sellele pajatanud, kuid mõte sellest, et ta oma kalatoitmisega võib vallarahva naerualuseks saada, kustutas tal ka tammiehitamise plaani peast maha.

Villem, kui ka ta naine Anu olid lihtsameelsed inimesed. Nemad ei leidnud, mispärast peaksid nad Juhan vastu viha kandma. Ja vahest, kui tuligi juttu, et Juhan neid silmitsaski ei salli, lausus Villem:

„Eks sellel, kes teisele viha peab, on endalgi küllalt paha olla. Lahedat südantki ei saa!..“

Villemil oli kaks poega: Ants ja Jaan. Mõlemad olid käinud vabadussõjas. Mõeldi küll vahest maasaa-misele, kuid isakodus oli küllalda-seltki tööd rühkida, tühja kõhtu kannatada ei tulnud ja kui kusa-gil oligi maajagamine, siis oli teisi tähtsamaid tahtjaid, tuttavaid ja perepoegi terve rodu ees. Ja kuna Anu pidas kal-likuks seda väikest Nugiste kohakest, kuhu ta töö ja vaevasse matnud oma nooruse, siis ei tahtnud ta ka, et pojad läheksid kaugele, võõrsile. Seda enam, et töövõimeliseks jäi vaid Jaan, kelle sõjasskadud haavad paranesid. Antsu vigastused olid raskemad ja ta jäi eluajaks haiglaseks.

Juhanil oli tütar Leeni. Ja Juhan oli oma naisega juba mitmelkümnel korral arutanud läbi kõik ümber-

kaudsed perepojad, et kellest neist võiks saada väimees. Ühel leidus ikka üks ja teisel teine viga.

„Kui vast tuleks kosilane kusagilt kaugelt!“ igatses ema. „Niisugune, keda siin ümberkaudu keegi ei tunne...“

Juhanile näis ka, et nii olekski kõige õigem, et niisuguse mehe kohta ei teaks ka ise midagi halba ütelda ega teda arvustada.

Kuid armastus... see hakkab enamasti ikka ehitama silda seal, kus on kõige vähem lootusi õnneks. Leeni oli armunud Nugiste Jaanisse ja nad olid salajases läbikäimises. Teadis ju Jaan küll Leeni isa vihast kõige Nugiste pere vastu, kuid Leeni usutas, et isa teda väga armastavat ja sellepärast võimatu ei olevat, et tütre õnne pärast vihavaenlased muutuvad sõpradeks ja Murumäe ning Nugiste vahel kaob piir.

Leeni nägi selleks pääseteed lapses. Et kui vanemad tahavad hoida oma tüdärthäbit ja vallarahva naeru alla langemast, siis ei keela nad teda abiellumast Jaaniga. Tunti Jaani muidu kõikjal, kui tublit ja lugupeetud meest.

See otsustav silmapilk oli ligine-mas. Jaan ja Leeni istusid jõekaldal. Äkki ilmus põõsastest Juhan vihane, püss käes.

„Silmapilk minu maa pealt minema või ma lasen!“ karjus ta Jaanile.

Armastajad kokkusid, olid ehmatusest siimapilgu nagu halvatud, siis sosistas Leeni:

„Mine ära!“

Ja tõttas ise isa juure.

Jaan pidi taganema. Ei saanud ta Juhanile öelda ainustki mehe sõna. Mitte sedagi ütelda, et armastab ta tüdärthäbit ja et armastus ei karda püssi. Leeni oli käskinud tal taganeda. Ju ta tunneb oma isa ja oskab ta kallutada nõusolekule.

Kuid Leeni eksis lootustes. Juhan ei tahtnud Jaanist kuuldagi. Ja kui Leeni avameelselt seletas, et seiskord on juba niisugune, et pole enam midagi parata, karjus Juhan:

„Nõia-Kadri kutsun. See on en-nemgi vördjaid aia taha saatnud ja saadab sinu selle Jaani oma ka!“

„Ema, sa oled usklik!“ pööras Leeni

nuttes ema poole. „See oleks ju raske patt!“

„Aga sa oled teinud pattu!“ vastas ema. „Ja seda pattu ei või sa eneses pidada... Kui heidad ära selle patu, siis annab ka taevane isa sulle kõik andeks...“

Nii rääkis ema, kuid ei, ei... ema ei võinud ju niiviisi rääkida! Leeni ei tahtnud uskuda oma kõrvu. Nii rääkis tema ema, kes palvetas hommikul ja palvetas õhtul, kes käis kirikus, armulaul...

Kõvem kirikumüürist oli Leeni vanemate süda. Leeni tundis, et ta elu on kaotanud igasuguse mõiste. Ta nägi, et vanemad tahavad teda saata surma, häbistavasse surma posija nurganaise käe alla.

Asjata ootas teda järgmisel päeval kohtamisele Jaan. Leeni ei sõandanud minna ütlema, et lootused, mis ta annud Jaanile, on kustunud. Ta tegi sellega küll suure eksisammu, et ei läinud. Kahekesi ühisel nõul oleks ikkagi leitud väljapääsu tee. Ent Leeni armastas Jaani, armastas vanemaid ja leidis, et ei suuda lepitada tuld veega.

Jaan nägi Leenit vaid eemalt. Ootas, lootis, et kord Leeni ikkagi võidab vanemate südame. Temal oli veel lootust. Aga Leenil enam ei olnud.

Ühel päeval, kui keegi midagi aimata ei teadnud, läks ta salamahti aita, keeras ukse seestpoolt lukku ja võttis võtme eest.

Teda ei teatud kaua kusagilt leida. Vana Juhan võttis püssi ja läks Nugistele kadunud tütre järele. Jaan võpatas, kui ilmus Juhan ähvardusega, et andku ta tütar tagasi. Ja ahastusest Jaani silmis oli Juhanil selge, et Leenit Nugistel ei ole. Käsi mis hoidis püssi, vajus. Vajus ka viha hinges. Vihamehed rääkisid esmakordselt elus leplikult kui inimene inimesega ja siis tõttasid koos otsima Leenit, Juhanil käes püss, mis võetud kaasa laskevalmilt Jaani vastu. Oli midagi, mis korraga ligindanud neid nii, nagu poleks olnud nende vahel ealeski mingit viha ega vaenu.

Läksid Murumäele Juhan ja Jaan. Perenaine vaatas hämmastanult, et kuidas Juhan tuleb koos Jaaniga, räägib temaga.

Otsisid kõikjal. Asjata.

„Ega ta aidas ikka ole?“ arvas karjapoiss.

Jaan katsus. Uks oli lukus ja võtit polnud ees.

„Ei, siin ta ei ole!“ oli Juhan kindel. Ega ta läbi seina sisse läinud. Oleks võtmega keeranud, aga võti on laua sahtlis. Seespool ju võtit ees ei ole.“

„Võtit ei ole enam lauasahhtlis!“ hädaldas perenaine. „Ennist otsisin, oli aida juure asja — ei kusagil!“

Jaan kahvatas. Ja tema näomuutus võttis hetkeks araks ka teised.

Uks murti lahti... Murumäe ainus varaparija kõlkus lae all...

„Miks?! Miks?!“ nuuksus õnnetu ema.

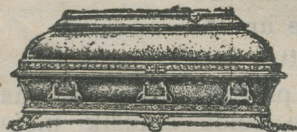
Juhan ja Jaan seisid kõrvuti. Seisid vaikselt. Nemad mõistsid — miks...

Leeni surm oli lõõnud Jaani hinge noa ja selle seal sees ümber pööranud. Jaanis paisus viha, vajus ajju kui verine udu. Ta ihkas kättemaksta, kättemaksta. Mitte ainult selle Juhani, selle Murumäe ei suru

PUUSÄRGIÄRI JA MATUSETALITUS

A. Meldorf

Tallinn, V. Tartu mnt. Tel. 463-33

Kõige suurem valik mitmekesisemaid ostuvalmis

Puusärke ♦ Pärgi

Hauariste (puu, raud, malm)

Pinke ♦ ♦ Aedu

jne.

Esemete suur läbimüük võimaldab odavaid hindu.

Pühapäevadel tellimiste puhul väljakutse **460-92.**

ta oma rusika alla, vaid ka kõik teised sellised Murumäed... Jaan oli küps põrandaalusele tegevusele.

Kuid tema uut kutset ei olnud talle kauaks. Üle noatera sai ta tabajate eest putku ja põgenes üle piiri. Mis sündis temaga seal, sellest ei tea jutustada ükski tuul. Kas vaevleb sunnitöölise vangilaagris või kadus ta maine keha juba kohe jäljetusse hauda.

Villem ja ta pere langes Jaani tõttu kahtluse alla. Kõik kohad puistati läbi. See oli suureks hingehaavaks vanamehele, kes alati armastanud isamaad, kes uhkusega saatnud pojad vabadussõtta.

Kuid kes võis uskuda? Oli ju Jaan olnud vabadussõjas, võidelnud punaste vastu, aga nüüd...

Tuli esimene detsember.

Põgenesid neli punast. Jooksid pelgu Nugiste majja.

Kuid juba liginesid ka tagaajajad, vabariigi kaitsjad.

Punased avasid neile tule läbi akna.

„Olete meie käsutuses!“ käratas üks punastest majarahvale.

Vist tahtis Villem midagi vastu rääkida, kuid seal tungis läbi akna piirajate kuul ja Villem kukkus.

Anu karjatas ja tahtis tõtata oma surnud mehe juure, kuid üks punastest karjus:

„Käi, vanamoor, nurka!“

„Pojake, pojake!“ kiskus ema Antsu ahjunurka. „Minu ainus pojuke veel!..“

Veel oli elus vaid kaks punast. Teine meist viskas ühe tapetud seltsimehe revolvri Antsule ja käskis:

„Säh, lase, kui ei taha, et sind nii ruttu tapetakse või et ma sind ise ei tapa!“

Vaevalt need sõnad öelnud, langes ise kuulist kokku. Langes ka teine seltsimees ja siis oli maja vait. Hirmust tapetud Anu veel vaid vabises, pisarad jooksid, kuid hääldardus vanadel, jõuetuil huulil.

Piirajad astusid sisse...

Ei tunne enam vana Juhan kadedust Nugiste üle. Põldudel kasvab veel vaid umbrohi. Vana Anu ei jõua enam midagi. Ei ole tema keha lakanud vabistemast sest hirmust saadik. Tudiseb jõuetuna. Veel on näljapetteks maas mõni kapsas, kaalikas, natuke kartuleid — elatab end sellestki. Või paljaks on veel vaja inimesele, kelles kõik surnud; kuigi hingeke vireleb veel sees?!

Ja Ants...

Ta ei tõstnud kätt, ei olnud süüdi, et punased muutsid ta kodu oma kindluseks... Kuid kes võis seda uskuda?!

Oli ju ta vend olnud põrandaalune, isa ja ta ise tema pärast kahtluse alused...

Jäid lolliks.

Kui Ants Librikule ja Brits Päit-
file juhtub vastu teel keegi isand, kes
finitab, et ta saab ligemal päevil
suurema summa raha, siis pistavad
need mõlemad sõbrad sõnalausumata
pnuma. Ants, kes sõnaohtram, po-
mifeb lidudes veel vaid:

„Rah hullumeelne!“

Näib väga tummaliisena, et pan-
nasse jooksu selle eest, kes saab raha.
Oste ümberpöördukt — sellele peaks
just väga ligi pookima, rääkima pähe
auku, et ta weidi pudeneks.

Wõit on siis rahafaamine meie päe-
wil täitsa nõnda raske, et inimene,
kes loodab raha saada, on juba hul-
lunud?

Emalt waadates võib pigem ker-
tida küsimus, kas wast Ants ja Brits
ise pole äkki hullunud!

Et nende põgenemisel ja Antsu väl-
jendusel on siiski ta oma alus. Seda
ei saa aga ära helda paari sõnaga.
Oleks see võimalik, siis seda westet
siin tepe poleksti.

Ja ärge arwate, et mina, nende
ridade kirjutaja Leo Reo, siin midagi
omast peast olen luisanud. Mina olen
mees, kes tunagi ei waleta ega tõtt
ammugi ei räägi. Bardon, tahtsin
ütelda küll weidi teifiti, aga libises.
Ja wene wanasõna ütleb, et mida
oled ütelnud sõnaga, seda enam ta
firwega ära ei raiu.

Räägin täna teile tõesti sündinud loo. Kui ei usu, küsige Antsult ja Britsult järele.

Teie ei tunnegi neid?

Do, küllap neid tundma saate. Kui kohtate kahte wõõrast isikut, siis rääkige, et saate ligemalt päewil suure summa raha. Kes kohale jääwad ja usuvad, need Antsu-Britsu ei ole, aga kes punuma panewad, waat', nemad nad on. Nii kui on pistnud leekima, on selge pilt, et olid Ants Tibril ja Brits Päits. Siis küsige järele, kas oli lugu tõesti nii, nagu ma seda kirjeldan wõi mitte.

Waadake, nii Ants kui ka Brits on mõlemad seda tüüpi inimolendid, kellele oleks pidanud kohe seaduse poolt ära keelama abiellumise. Nad kannatawad teatud liiki haiguse all, mida küll keegi haigusena ei tunnista, wäljarwatud nende naised, kuid mis tihtilugu wiib neid hullemasse seisukorda, kui mõni klassifitseeritud haigus.

Ants kui ka Brits kannatawad wahete wahel nimelt meeltesegaduse hoogude all. Kui oli kunagi mingi juhuslikult parem teenistus, siis ekkisid nad ikka kõrwale teelt. Selle asemel, et minna rahadega koju, kukkusid kõrtsi. Dubasid wõtta küll mõne ainsa topka, aga lahkusid kõrtsist alles siis, kui kelnner jumalafõna kaasabil selgeks tegi, et wõlgu ei saa. Ja õige tihti ei saanud nad ka weel kõrtsist otse koju, waid sattusid wahemaal arestimajja.

Nüüd enne näitust olid Ants ja Brits jälle läbiteinud ühe keemilise kunsttükki — olid oma rahad muutnud wedelaks. Ja selle wedela muidugi kõrtsil alla sokutanud. Ning pärast kasihastust pures peas piinawalt nagu hambawalu, et kust saada raha, et näitusest midagi osta. Seit kui näitusest midagi ostad, siis tead ka, et ikka hea asja saad. Wäljawaated rahasaamiseks olid aga palju lootuswäesemad, kui wanatüdrukuni.

Ega's Ants ja Brits just päris ilma rahata ka polnud, aaa seda jatkus waid naisele andmiseks, würtzpoest ja turult äraelamise toomiseks. Aga näitus! Pileti weel lunastad enesele ja naisele, aga mis sest silmainmusti kasu, kui naisufeselegi midagi osta ei jõua. Naine on näitusest tulles weel kurwem, kui olnud enne ja, waat', ma-

gab faks nädalat järjest su poole seljaga.

Niisugune oli konjuktuur. Ja see kurb seisukorra tundamine mõjutas nii, et Ants ja Brits oma tawalise meeltesegadusst ei langenud, selgroo harki ajasid ja kuigi kibeda tundega, kuid siiski kainelt kõrtsist mööda läksid.

Sel päewal, mil palganatutese peole said.

Olid juba mööda. Seal tuleb neile wastu hea tutaw Mudi. Mees, kellel olnud suur maja, olnud omal ajal alati palju raha, kuid kõik hiljem kaotanud. Eks olnud siis ka Antsul ja Britsul temaga head päewad. Ent nüüd — puupaljas nagu kõrgepinge liini post, et ära mine ligi.

Seda mõistsid ka Ants ja Brits, et mis ja omasugusega enam räägid ning tahtsid minna edasi. Ent Mudi peatas nad ja rääkis:

„Teate ka minu asja? Wõitsin kohtus! Saan oma maja tagasi ning tulewal nädalal neljapäewal maksetakse mulle puhtas rahas peo peale nelisada wiiskümmend seitse tuhat!“

Antsu ja Britsu kõrwad liikusid.

„Soowime õnne!“ sõnasid nad.

„Siis elame jälle!“ kinnitas Mudi. „Elame nii nagu omal ajal elasime. Kus olid ikka ilusad ajad! Kus jõime nii purju, et autojuht jäi meid koju sõidutades juba sellest pluhistki purju, mis meie suust tuli.“

Antsu ja Britsu kõrwad liikusid. Mõlemad kui waimlifed kassikud kunagi, taipasid korraga, et kui elus üldse weel midagi läbi teha, siis on waja Mudilt sooritada üks wäikene sifemine laen, niisugune, mida näib olewat mitte raske tasuda ja ka niisugune, mille tasumist Mudi ei nõuatski. Et jäebki wõlg tasumata, sõpradeks ja kõrtsifeltsimeesteks jäädakse ikkagi.

Noh, rääkisid siis ääri-weeri. Ent Mudi taipas juba enne, kui nad omad soowid olid täitsa wäljendanud. Tõesti tark mees ja läbinägija see Mudi!

„Waat', mis!“ rääkis ta. „Neljapäewal saan raha. Tulge reede hommikul minu juure koju. Niisugustele headele sõpradele, kui teie, mina laenamast ei keeldu! Gest mõelda, milliseid toredaid päewi meie omal ajal läbi elasime! Aga tulge tingimata reede hommikul. Hiljem lähen wälja ja siis ei leia teie wast mind enam

üles. Sõidan autoga kas Pärnu, Narva-Jõesuho või koguni Kuresaarde."

Hea asi on hea asi ja hea asja pärast võib teha kõik. Ja Ants ning Brits otsustasid, et nad reedel siis tööle ei lähegi. Et sõidaks muidu küll ka kaasa, aga tahavad minna näitusele.

"Do, näituseks oleme tagasi!" trööstis Mudi laia liigutusega. "See tahan ka minna näitusele, tahan osta auto, uue mööbli, klaveri..."

Mudi andis Antsu ja Britsule aadressi ning kõik näis olevat ilus. Ullatas siis jumalaga jätuks käe ning sõnas, et peab ruttama, et on veel kusahagilt ära tuua kuus sada tuhat, aga küsimus on, kas saab täna kätte. Olgu aga Ants ja Brits reede hommikul tema juures, tingimata saavad raha, ausõna kohe selle peale. Ja kaasa sõitku ka. Tema kannab kõik kulud ja maksab Antsu ja Britsu päewad ka finni. Laupäewase päewa ka. Mistarwis teha tööd, kui on selline suursündmus, nagu näitus?!

Mudi tõttas edasi ja Antsu ja Britsu südames oli niisugune rõõmus tunne, nagu oleksid seal laulnud kanaariad linnud.

"Sellepeale teeme üks naps!" sõnas Ants. "Mudi on hea mees, rahasamine on nüüd sihter. Aga võtame juba rohkem, muist võime ju pikapeale ka tagasi maksta. Kõrtsis. Mudi joob selle raha niikuinii maha ja meie joome kaasa. Suurt kahju ei ole."

"Selge jutt!" oli Brits nõus ja mõlemad pöörasid ringi, wajasid kõrtsi.

Leti ees olid nad õnnelikud nagu alles laulatatud peigmehe pulmas ning lahkusid alles siis, kui taskutes oli kõigest raputamisest hoolimata sügaw vaikuse ning puhwetipreilile ausõna ja hingeõnnistuse juures wandumise kinnitama pidid, et reedel aumehelikult puudujäänud 58 senti ära toowad. Ausõna oli ju julge anda, sest ka Mudi oli annud ausõna, et annab reedel raha.

Saabus reede. Mõlemad sõbrad läk-

sid põksuwail südameil Mudi korteri poole.

Oli veel kaunis wara, kuid kohale jõudes leidsid oma suureks hämmastuseks, et Mudit pole kodus.

Mis teha? — Sai raha kätte ja pummeldab kusahagil?

Koputasid kõrwaltoa uksele. Seal ilmnes leegi paks maadam õhukeses kleidis. Nägu, kael ja käsiwarred higistasid ning Ants ja Brits imestasid, kuidas higi polnud imunud veel läbi puhta õhukesse kleidi.

Küsisid, millal härra Mudi juba wälja läks või kas ta eile õhtul üldse koju ei tulnudki.

"Ah, Mudi või?" sõnas maadam. "See wiidi juba kefnädalal ära hullumajja. Suurushullustus oli teisel või nagu arst ladinakeeles ütles: grandmarinoosa."

Ei Ants ega Brits saanud selle peale enam sõnagi suust. Ja kuna nad juhmilt maadamile wahtima jäid, pööras see tagasi tuppa ja lõi ukse klõmpsti finni.

"Waat, kus kurat!" pahwatas wiimaks Ants. "Või koguni hullumeelne wõttis meid lolliks! Ja meie usufime!"

"Jah, nüüd on selge pilt küll!" rääkis Brits. "Kuidas wõis ta saada tagasi maja, kui see ju omal ajal kohtuga talt ära wõeti? Ja mis eest pidi saama ta need nelisada wiiskümmend seitse tuhat?"

"Ja see kuus sada tuhat, mille järele tõttas?"

"Udu oli! Puhas udu! Hullumeelse sonimine!"

"Kurat, teda warem siis hullumajja ei pandud?!

"Alga mida teha nüüd?"

Brits küsis seda nii haledalt, haledalt. Mis nad tegid, ei tea, aga näitus — wagt ehk järgmisel aastal seda näewad...

Noh, nüüd mõistate, miks Ants ja Brits punuwad igapähe juurest minema, kes juhtub ütlemata, et ta saab kusahagil suurema summa raha? Ja mõistate, et Ants Tibrif ja Brits Päits seal juures hullud ei olegi.

Akkumolaatori- ja elemenditehas Konstantin Mühilverk,

asukoht Jaama tän. 8,

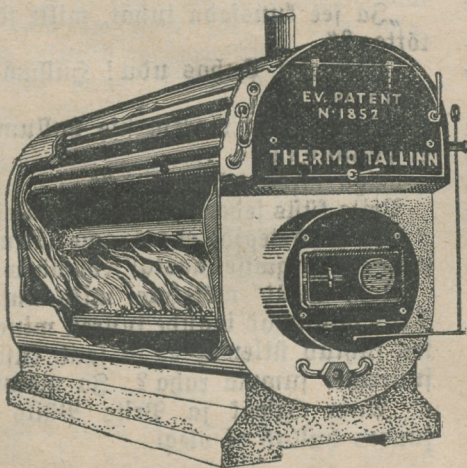
töötab edukalt juba ligi 10 aastat kuiv- ja märgade elementide ja patareide ning akkumolaatorite valmistamise alal. Mainitud tehase peasaadused, millised oma kõrge kvaliteedi poolest „LUX“ nime all laialt tuntud on oleksid järgmised :

taskulambi patareid,
kuivad ja märjad kella- ja telefoni-
elemendid,
raadio anoodpatareid,
raadio kütte- ja anoodakumolaatorid,
auto akkumolaatorid,

statsioonäär akkumolaator-patareid koduste elektri valgustusjaamade, telefoni keskjaamade ja muude otstarbete jaoks ja teised.

Konstantin Mühilverk'i tehases saavad akkumolaatorid mitte ainult valmisplaatidest kokku pandud, vaid ka plaadid ise täiesti iseseisvalt valmistatud ja millised oma kõrge kvaliteedi tõttu paremate välismaa plaatidega edukalt võistlevad.

Mis puutub Konstantin Mühilverk'i „LUX“-nimeliste kuivpatareidesse, siis on ka need saadused alati juhtival kohal seisnud ja on tarvitajateperekale hästi tuntud.

KESKKÜTTE JA VESI- VARUSTUSE TÖÖSTUS THERMO

Tallinn, Telliskivi tän. 58.
Telefon 434-31.

VALMISTAB :

Keskkütte katlaid, terasradioraatoreid, õhuniisutajaid, iga seltsi poilereid, veenõusid, hydroforikatlaid, ventilaatoreid ja ekskaustereid.

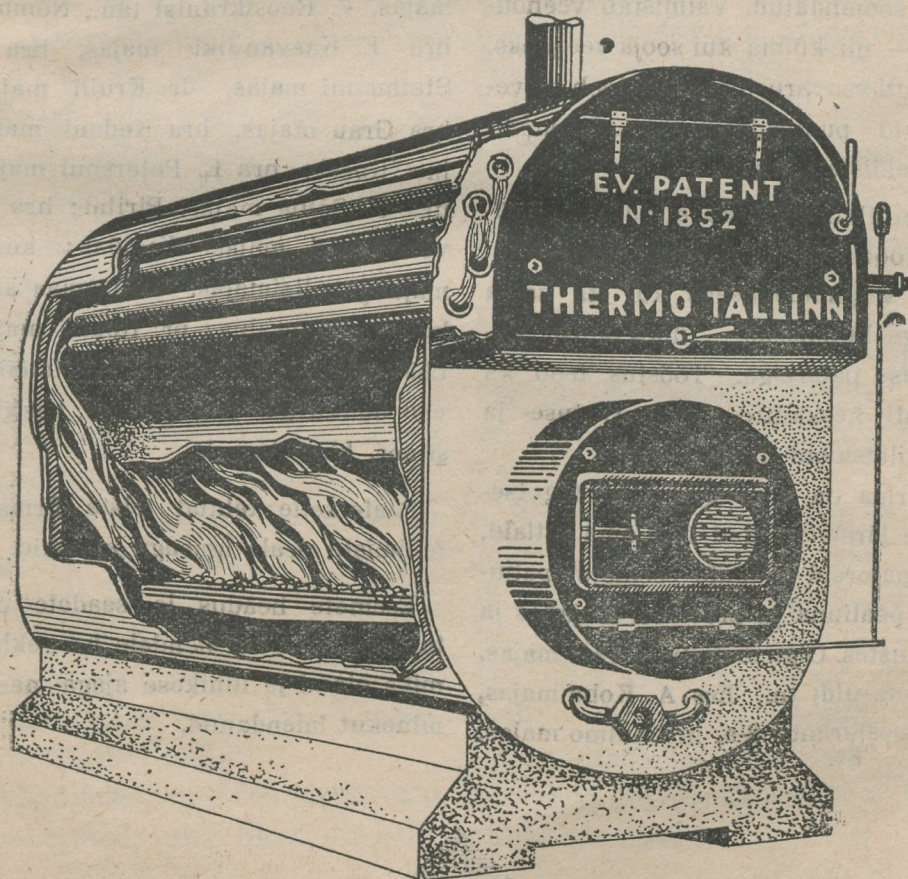
TEEB :

Keskkütte, veevärgi ja ventilatsiooni sisseseaded.

Keskkütte ja vesivarustuse tööstus

THERMO

Tallinn, Telliskivi tän. 58. Telefon 434-31

Valmistab kõiki keskkütte jaoks
tarvisminevaid esemeid, nagu: katlaid
mitmet süsteemi, suuremate seadete
jaoks lamavaid sheti-tüüpi — kolme
suitsukäiguga torukatlaid E. V. P.

nr. 1852, keskmises suuruses ja väike-
seid tsilindrilisi katlaid E.V.P.nr.1440.
Pliite sisse monteeritavaid katlaid
keste elamute ehk korterite kütte
jaoks. Kõik katlad on suure kasuliku

teguriga ja tarvitavad kütteainetest 80% ja rohkem kasulikult soojuse võimet ära.

Ahjusi-rediaatorisi valmistab töökoda mitmes kõrguses, vastavalt akna aluste kõrgusele — spetsiaal vaskesisaldavast terasplekist. Valitud on laialt Eestis tarvituselolev Rootsi tüüp. Õhuniisutamiseks elamutes on radiaatorite peale kõige paremini sobivad E. V. patenteeritud õhuniisutajad. Poilerid nii pliidil pudelitega vee soojendamiseks kui ka kahekordsed poilerid, kus keskkütteveega saavad soojendatud. Valmistab veenõusid — nii külma kui sooja vee jaoks. Samuti veavarustuse jaoks teeb survekatlaid pumpade juure automaatseadeldiste jaoks.

Ventilatsiooni jaoks valmistab mürratätöitavaid ekshaustereid — nii õhu väljaminemiseks kui ka sooja õhuga kütmiseks — ühes õhusoojendamise patareiga. Tööstus teeb ka täiesti keskkütte-, veevarustuse- ja ventilatsiooni-sisseseadeid.

Firma on oma 2-aastase tegutsemise järele pannud üles oma katlaid, radiaatoreid ja muid esemeid paljudes pealinna ja provintsi majades ja asutustes. Olgu mainitud: Tare majas, Kreutzvaldi tn., hra A. Koba majas, S. Roosikrantsi 8-a, hra Kalmo majas,

Harju t. 30, a.-s. „Sirena“ vabrikus, Rannavärava pst., hra E. Arinsi äris, Estonia pst., Kunstihoones, vastu Jaani kirikut, hra J. Martensi majas, Graniidi tänaval, hra Tominga m., Valgevase tänaval, hra J. Kalpuse majas, Veizenbergi t., hra A. Kepsi majas, Joa tänaval, hra Krevaldi majas, Jahu t., hra Demini majas, S. Patarei tänaval, Rooma-katoliku kiriku seade, proua A. Brandmanni saunas, hra L. Mianovi majas, Karu tän., Juudi gümnaasiumi majas, Karu tänaval, hra A. Rubanovitschi majas, V. Roosikrantsi tän., Nõmme, hra E. Kasvandiku majas, hra L. Steimanni majas, dr. Krulli majas, hra Grau majas, hra Kedani majas jne. Kosel: hra E. Petersoni majas, hra O. Solba majas. Pirital: hra M. von Yougi majas. Kundas: koolimajas ja seltsimajas. Põltsamaa algkoolis. Haapsalus: pr. Rõuk'i majas Läänemaa koolides jne. Mürratätöitavaid õhuküttesid ohvitseride keskkasinoos, kino Amoris.

Peale selle tehtud teiste firmade tellimiste peale igasugu esemeid.

Esemete headus ja seadete otsustarbekohasus on nendele ise reklaamiks olnud ja lühikese ajaga nende minekut laiendanud.

Tallinna „Kingakliinik“

Moodsem saapatööstus Tallinnas on „Täht“

Kes tallinnlastest ei teaks n. n. „Kingakliinikut“, mis asub Harju tn. nr. 44?

Kuigi nimetatud firma on avatud alles 1933. a. aprilli kuul, on ta lühikese ajaga võitnud laia tarvitajaskonna, mistõttu äri on pidevalt laiendanud oma tegevust.

Milles seisab sellase edu saladus? **Töö kõrge kvaliteet, rikkalik valik kaupu ning ärisõprade korralik, kiire ja vastutulelik teenimine** ongi see salavedru, mis taganud saapatööstus „Tähe“ kiire ning progressiivse arenemise.

Firma tegutseb uute jalanõude valmistamise kui ka vanade parandamise alal.

Vaadeldes ladudes leiduvaid tagavarasid, tuleb imestada selle

mitmekesiduse üle. Valik on niivõrd rikkalik, et kõige nõudlikumgi kaubatarvitaja sobiva leiab, seda enam, et hinnad on väga tagasihoidlikud. Kuid kui kellegil erilisi soove, siis valmistatakse tellijaile soovikohased jalanõud kiirelt, korralikult ja mõõdukate hindadega.

Praegu on tööstuses tegevuses üle 20 töölise. Firmal on engros ja en-detail müügiosakonnad.

Kes tahab moodsaid ja vastu pidavaid jalanõusid kanda, see ei jäta mitte saapatööstust „Täht“, Harju tn. 44 külastamata. Ja kes juba kord muutunud nimetatud ettevõtte kliendiks, see juba selleks ka jääb. sest töötarvitaja huvid on kaitstud siin ülimal määral.

Rätsepatööstus

Otto Jürgens

Narva maantee 23—4, hoovi peal majas.

Nõudlik tellija, kes kannab ainult hästi-
õmmeldud ülikonda, pöörab minu poole.
Piinlikult hoolas esimeseklassi töö. Väl-
jast sissesõitnud küllastajate tellimised
täidetakse kiirendatud korras.

**Tellimiste vastuvõtmine igasuguste meeste-
rahvaste ülikondade ja palitute peale.
Esimeseklassi töö. Tutvunege meie hindadega.**

Soodsad maksutingimused.

Mehaaniline paberossikestade ja pappkarbitööstus

„GEORGI“

E. Klaudan ja Ko.

Asut. 1897. a.

Tallinnas, Vaksali p. 3. Telef. 434-27.

Valmistab paberossikesti nr. nr. 7, 8, 10, 11, 12, 13 ja
igasuguseid pappsaaduseid: tordi- ja koogikarpe, papp-
taldrekuid majustuste jaoks, kompveki- ja shokolaadi-ilukarpe,
puudri-, mingi-, huulte- ning kulmupulkade-, küünthe-laki-, lõhna-
õlipudelite-, seebi-, vati- ning igasuguseid pakkimiskarpe.

Pealeselle kleidikartonge, postkaarte j. n. e.

Töö korralik, heast materjalist ja hinnad mõõdukad.

Väljaandjad: „Ring Reklaamimehi“. Koostaja: J. Kusnets.

Trükitööstus „EHA“ Linda 7. August 1934.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU

AR

AR 3-09-00063

EEKS-MAJA

Asutatud 1866.

Suurim Eesti ühistegeline kindlustusettevõte

Toimetab:

**tule-, elu-, murdvarguse-,
klaasi- ja kodulooma
kindlustusi. Soodsad
tingimused, kindel vastu-
tus, õiglane kahjude likvi-
deerimine.**

Juhatus ja peakontor: **Tallinn, Lai t. 1**, (omas majas)

Kontor: **Harju 29, Tallinna Majaom. Pangas**

Osakonnad: **Tartus, Viljandis, Valgas,
Rakveres ja Petseris.**

Nõudke
Keila Villaketramise ja
Kudumise Tööstuse
saadusi.

**Tööstus valmistab villaseid ülikonna- ja mantliriideid,
villaseid lõngu kudumiseks ja käsitöödeks.**

Tööstus asub Tallinnas, Estonia p. 15. Telef. 461-01, 308-15.

**Tule-, elu-, veo-, murdvar-
guse- ja klaasikindlustus**

Peakontor Tallinnas, Valli 10. Esindajad igas linnas ja alevis.